నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

హైదరాబాద్ | గురువారం 17-3-2022 | RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :28 | సంచిక: 188 | పేజీలు: 6 | వెల: రూ.1/-

నమ్మలేని నిజాలు

రూపోతో యుద్ధం
దేశాల్లో భయం భయం
కావాలి శాంతి.

ధైర్యకవచం
యు.యస్. నాటోదేశాలు
అందని ఊతం.

మసిబారింది
వెండి వెన్నెల నింగి
నిప్పుల వాన

మంచు అందాలు
శీతలసైకతాలు
కాశ్మీర తీరం.

కాకులదాడి
ఊరిజనం బెంబేలు
గూళ్లు కూల్చితే.

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నీనిజము

ఎన్నిక ఫలితాలు బట్టి
ఎటో వీస్తుందోయ్ గాలి !
నేల మట్టమవుతాయా
ఇక అస్తిత్వాలు కూలి ?

అంతా ఐకమత్యమే
ఆత్మ గౌరవాలెందుకు?
అంతా మన మేకత్వం
జాతి మతాలెందుకు ?

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

నిర్లక్ష్యం వద్దు.. వైరస్ ప్రమాదం పొంచి ఉంది : మంత్రి హరీశ్ రావు

హైదరాబాద్, మార్చి 16:కరోనా ప్రభావం తగ్గింది తప్ప వైరస్ ప్రమాదం ఇంకా పొంచి ఉందని రాష్ట్ర వైద్యారోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్‌రావు స్పష్టం చేశారు. ప్రతి ఒక్కరూ వ్యాక్సిన్ తీసుకొని, ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఖైరతాబాద్ నియోజకవర్గ పరిధిలో 50 పడకల సీహెచ్‌సీ ఆస్పత్రి ప్రారంభంతో పాటు 12-14 ఏండ్ల లోపు పిల్లలకు వ్యాక్సినేషన్ ప్రక్రియను మంత్రి హరీశ్‌రావు ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి హరీశ్‌రావు మాట్లాడారు. నేషనల్ వ్యాక్సినేషన్ డే సందర్భంగా 12 నుంచి 14 ఏండ్ల లోపు పిల్లలకు వ్యాక్సినేషన్ అందించడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. కరోనా అయిపోయిందని, ఇక లేదని అనుకోవడం పొరపాటు. కరోనా ప్రభావం తగ్గింది తప్ప వైరస్ ప్రమాదం ఇంకా పొంచి ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో అందరూ జాగ్రత్తగా ఉండాలి. థర్డ్ వేవ్‌లో కరోనా ప్రభావం చూపలేదని, టీకా అవసరం లేదనే నిర్లక్ష్య ధోరణి పెట్టుకోవద్దు. చైనా, అమెరికా, హాంకాంగ్‌లో కొత్త కేసులు వస్తున్నాయని వింటున్నాం. డబ్ల్యూహెచ్‌వో కూడా అన్ని దేశాలను అప్రమత్తం చేస్తోంది. వ్యాక్సిన్‌ను ప్రతి ఒక్కరూ విధిగా వేసుకోవాలని హరీశ్‌రావు సూచించారు.

మూడింటిలో రెండు వ్యాక్సిన్లు మనవే..

ప్రపంచంలో కొత్త వ్యాక్సిన్ రావాలంటే హైదరాబాద్ వైపు చూస్తున్నారని మంత్రి హరీశ్‌రావు తెలిపారు. భారతదేశంలో కరోనా నివారణకు వచ్చిన మూడు వ్యాక్సిన్లలో రెండు హైదరాబాద్ నుంచి వచ్చినవే.. గర్వకారణంగా ఉంది. భారత్ బయోటెక్ నుంచి వచ్చిన కొవాగ్జిన్, బయోలాజిక్ ఈ సంస్థ నుంచి వచ్చిన కొర్బెవాక్స్ అని తెలిపారు. ఈ రెండో వ్యాక్సిన్ కొర్బెవాక్స్ 12 నుంచి 14 ఏండ్ల లోపు పిల్లలకు వేస్తున్నారు. బయోలాజిక్ ఈ సంస్థ ఎండీ మహిమా దాట్లకు హరీశ్‌రావు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఆమె అద్భుతమైన విజయాలు సాధించారు. ఆమె మరింత ముందుకు వెళ్లాలని కోరుకుంటూ, ప్రభుత్వం భవిష్యత్‌లోనూ ఆమెకు సహాయ, సహకారాలు అందిస్తుందన్నారు.

ఫస్ట్ డోస్ వ్యాక్సినేషన్ 106 శాతం పూర్తి..

రాష్ట్రంలో ఫస్ట్ డోస్ వ్యాక్సినేషన్ 106 శాతం పూర్తి చేసుకున్నామని మంత్రి హరీశ్‌రావు తెలిపారు. సెకండ్ డోస్ వ్యాక్సినేషన్ 97 శాతం పూర్తి చేసుకున్నాం. 15 -17 ఏండ్ల లోపు పిల్లలకు సంబంధించి 87 శాతం వ్యాక్సినేషన్ ప్రక్రియ పూర్తయిందన్నారు. 12 -14 ఏండ్ల లోపు పిల్లలకు ఇవాళ ప్రారంభమైంది. వీరు మైనర్లు కాబట్టి.. తల్లిదండ్రులు చొరవ చూపి వ్యాక్సిన్ వేయించాలి. ఈ అవకాశాన్ని అందరూ సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. 17 లక్షల మంది పిల్లలు ఉంటారని అంచనా వేశారు. ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లు, అర్బన్ ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లు, బస్తీ దవాఖానాల్లో వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమం కొనసాగుతోందని తెలిపారు.

నేటి నుంచి 60 ఏండ్లు దాటిన వారందరికీ బూస్టర్ డోసు

60 ఏండ్లు దాటిన వారందరికీ బూస్టర్ డోసు ఇవ్వాలని గతంలో కేంద్రానికి లేఖ రాశాం. ఇందుకు కేంద్రం అంగీకరించిందని హరీశ్‌రావు పేర్కొన్నారు. ఈ రోజు నుంచి 60 ఏండ్లు దాటిన వారందరికీ బూస్టర్ డోసు ఇస్తామన్నారు. వ్యాక్సినేషన్ తీసుకున్న వారిలో వ్యాధి తీవ్రత తక్కువగా ఉంది. మరణాలు కూడా తక్కువగా ఉన్నాయన్నారు. ఇది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరిగిన పరిశీలనలో తేలిందన్నారు. కరోనా తీవ్రత లేదని నిర్లక్ష్యం చేయొద్దు. ప్రతి ఒక్కరూ కూడా వ్యాక్సిన్ వేయించుకొని సురక్షితంగా ఉండాలన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. వ్యాక్సినేషన్ ప్రక్రియలో విరామం లేకుండా పని చేస్తున్న ఆశా వర్కర్లకు మంత్రి హరీశ్‌రావు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. కరోనా సమయంలో సేవలు అందించిన వారికి కచ్చితంగా గుర్తింపు ఉంటుందని హరీశ్‌రావు స్పష్టం చేశారు.

ట్రాఫిక్ కష్టాలు తీర్చేందుకే ఫ్లై ఓవర్లు, అండర్ పాస్‌లు : మంత్రి కేటీఆర్

హైదరాబాద్, మార్చి 16:హైదరాబాద్ నగరంలో స్ట్రాటజిక్ రోడ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రొగ్రాం (ఎస్ఆర్‌డీపీ)లో మరో రెండు కీలక ప్రాజెక్టులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఎల్‌బీనగర్ చౌరస్తాలో ఇన్నర్‌రింగ్‌రోడ్డు మార్గంలో రూ.9.28 కోట్లతో నిర్మించిన అండర్‌పాస్ (కుడివైపు), రూ. 28.642 కోట్లతో బైరామల్‌గూడ వద్ద ఏర్పాటు చేసిన ఫ్లైఓవర్ ను రాష్ట్ర ఐటీ, పురపాలక శాఖల మంత్రి కేటీఆర్ ప్రారంభించారు. ఎల్బీనగర్ పర్యటనలో భాగంగా నాగోల్, బండ్లగూడలో నాలా అభివృద్ధి పనులకు శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ కార్యక్రమాల్లో మంత్రులు సబితా ఇంద్రారెడ్డి, మహమూద్ అలీతో పాటు ఎల్బీ నగర్ ఎమ్మెల్యే సుధీర్ రెడ్డి, స్థానిక కార్పొరేటర్లు పాల్గొన్నారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి కేటీఆర్ మాట్లాడుతూ.. వర్షాలు, వరదల వల్ల ఎల్బీనగర్‌లో తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నామని తెలిపారు. రూ. 2,500 కోట్లతో ఎల్బీనగర్ నియోజకవర్గంలో అభివృద్ధి పనులు చేపట్టామని పేర్కొన్నారు. ఈ క్రమంలో వరద ముంపు నివారణకు రూ. వెయ్యి కోట్లతో నాలాల అభివృద్ధి పనులు చేపట్టామని పేర్కొన్నారు. ఎల్బీనగర్ పరిధిలో మంచి నీటి సమస్యను పరిష్కరించేందుకు 12 రిజర్వాయర్లు నిర్మించామన్నారు. 353 కిలోమీటర్ల మేర వాటర్ పైపులైన్‌లు వేశామన్నారు. ట్రాఫిక్ కష్టాలు తీర్చేందుకు ఫ్లై ఓవర్లు, అండర్ పాస్‌ల నిర్మాణం చేపట్టినట్లు స్పష్టం చేశారు. గడ్డి అన్నారం మార్కెట్ స్థలంలో సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రిని నిర్మిస్తామన్నారు. ఎల్బీనగర్‌లో భూ రిజిస్ట్రేషన్ సమస్య కూడా పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కొత్త పెన్షన్లు 2 నుంచి 3 నెలల్లో అందజేస్తామని మంత్రి కేటీఆర్ తెలిపారు.

12 సంవత్సరాల పిల్లలకు టీకా వేయించండి : మంత్రి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి

హైదరాబాద్, మార్చి 16: రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి కేసీఆర్ విద్యా వైద్యానికి పెద్ద పీట వేస్తున్నారని విద్యాశాఖ మంత్రి పి సబితా ఇంద్రారెడ్డి అన్నారు. మీర్‌పేట మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలోని బాలాపూర్ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో 12 సంవత్సరాల నుంచి 15 సంవత్సరాల పిల్లలకు వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమాన్ని మంత్రి బుధవారం ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 12 సంవత్సరాల పైబడిన పిల్లలు 15లక్షల ఉన్నట్లు గుర్తించడం జరిగిందన్నారు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో 1.22లక్షలు మంది పిల్లలు ఉన్నారని ఆమె పేర్కొన్నారు. వారందరికి వ్యాక్సిన్ వేయించడానికి తల్లిదండ్రులు చొరవ తీసుకోవాలన్నారు. పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు టీకా వేయించాలన్నారు.

కరోనా కట్టడికి రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి కేసీఆర్ అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకున్నారని ఆమె అన్నారు. వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమంలో దేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం ముందు వరుసలో ఉందన్నారు. అన్ని రాష్ట్రాలు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని మార్గ దర్శకంగా తీసుకుంటున్నాయని ఆమె తెలిపారు.

కరోనా సమయంలో వైద్య సిబ్బంది, అంగన్ వాడీ టీచర్, ఆశవర్కర్లు, మున్సిపల్ సిబ్బంది ప్రతి ఇంటికి పోయి ఫివర్ సర్వే చేయడం వలన మంచి ఫలితాలు వచ్చాయన్నారు. ముఖ్య మంత్రి కేసీఆర్ మార్గదర్శకంలో రాష్ట్రం అన్ని రంగాలలో ముందుకు పోతుందన్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 33 మెడికల్ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయబోతున్నాట్లు పేర్కొన్నారు.

కరీంనగర్ లో పర్యటించనున్న మంత్రి కేటీఆర్ - రాష్ట్రంలోనే నెంబర్2 సిటీగా కరీంనగర్

కరీంనగర్ , మార్చి 16: (నేటినిజం ప్రతినిధి): నేడు కరీంనగర్ జిల్లాలో మంత్రి కేటీఆర్ పర్యటించనున్నారని రాష్ట్ర బీసీ సంక్షేమశాఖ మంత్రి గుంగుల కమలాకర్ వెల్లడించారు.

మీడియా సమావేశంలోగంగుల కమలాకర్ మాట్లాడుతూ.. కరీంనగర్ నగర అభివృద్ధిలో భాగంగా రూ.615 కోట్లతో చేపట్టే వివిధ అభివృద్ధి పనులకు రాష్ట్ర మున్సిపల్ శాఖ మంత్రి కేటీఆర్ భూమి పూజ చేస్తారని తెలిపారు. దీంతో పాటుగా శబర్మతి తరహాలో రూ. 410 కోట్లతో చేపట్టే మానేరు రివర్ ఫ్రంట్ పనులకు కూడ భూమి పూజచేస్తారని తెలిపారు.

ఇందులో అధికశాతం పనులకు ఇప్పటికే టెండర్లు పూర్తి అయినట్లు పేర్కొన్నారు. మానేరు రివర్ ఫ్రంట్‌ను వచ్చే 18 నెలల్లో పూర్తిచేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటా మన్నారు. ఆలాగే రూ.615 కోట్ల కార్పొరేషన్ నిధులతో చేపట్టే పనులను యుద్ధ ప్రాతిపదికన పూర్తిచేస్తామన్నారు. గత యాభైఏళ్లలో జరగని అభివృద్ధి కేవలం ఆరేండ్లలో చేసి చూపించా మన్నారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, మంత్రి కేటీఆర్ అండండదలతో కరీంనగర్‌ను రాష్ట్రంలోనే నంబర్ 2 సిటీగా మార్చుతున్నామని గంగుల కమలాకర్ పేర్కొన్నారు.

రష్యాను వణికిస్తున్న యాంటీ ట్యాంక్ మిస్సైళ్లు..

కీవ్, మార్చి 16:: యాంటీ ట్యాంక్, యాంటీ ఎయిర్‌క్రాఫ్ట్ మిస్సైళ్లతో ఉక్రెయిన్ రెచ్చిపోతోంది. ఆ మిస్సైళ్ల వల్ల రష్యా వరుసగా యుద్ధ ట్యాంకులను కోల్పోతోంది. ఉక్రెయిన్‌పై ఈజీగా విక్టరీ కొడుదామనుకున్న రష్యాకు యాంటీ మిస్సైళ్ల రూపంలో ప్రతిఘటన ఎదురవుతోంది. ఆయుధాలు ఇవ్వండి అంటూ జెలెన్‌స్కీ ఇచ్చిన పిలుపుకు పశ్చిమ దేశాలు స్పందించాయి. ఇప్పటి వరకు ఆ దేశానికి 17 వేల యాంటీ ట్యాంక్ మిస్సైళ్లను, వేలాది యాంటీ ఎయిర్‌క్రాఫ్ట్ మిస్సైళ్లను అందించారు. అయితే అమెరికాకు చెందిన సెయింట్ జావెలన్‌తో పాటు బ్రిటన్‌కు చెందిన ఎన్ఎల్ఏడబ్ల్యూ మిస్సైళ్లు రష్యాను వణికిస్తున్నాయి. ఆ మిస్సైళ్లతో ఉక్రెయిన్ చేస్తున్న ప్రతిదాడితో రష్యా సైన్యం తీవ్ర నష్టాన్ని చవిచూస్తోంది. వాస్తవానికి యుద్ధం మొదలైన సమయంలో రష్యా వద్ద ఉక్రెయిన్ కన్నా 5 రెట్లు ట్యాంక్‌లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇక యుద్ధ విమానాలు 9 రెట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కానీ యాంటీ ట్యాంక్, యాంటీ ఎయిర్‌క్రాఫ్ట్ మిస్సైళ్లతో ఉక్రెయిన్ విరుచుకుపడుతున్న తీరు రష్యాను ఖంగుతినిపిస్తోంది. సైనికులు తమ భుజాలపై మోసుకువెళ్లే రీతిలో ఉండే మిస్సైళ్లతో ఉక్రెయిన్ దళాలు ఊపేస్తున్నాయి. రష్యా బలగాలు నెమ్మదించడంలో యాంటీ ట్యాంక్ మిస్సైళ్ల పాత్ర ఎక్కువగా ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది.

బ్రిటన్ ఇప్పటి వరకు 3615 షార్ట్ రేంజ్ నెక్స్ట్ జనరేషన్ లైట్ యాంటీ ట్యాంక్ వెపన్స్(ఎన్ఎల్ఏడబ్ల్యూ)ను పంపించింది. వీటితో పాటు లాంచర్లు కూడా ఉన్నాయి. వెయ్యి యాంటీ ట్యాంక్ వెపన్స్ పంపిస్తున్నట్లు జర్మనీ ప్రకటించింది. నార్వే రెండు వేలు, స్వీడన్ 5 వేల వెపన్స్ పంపిస్తున్నట్లు తెలిపాయి. ఇక జావెలిన్ మిస్సైల్ వ్యవస్థలను అమెరికా పంపించింది. ఇతర దేశాలు కూడా ఆధునిక టెక్నాలజీ ఆయుధాలను పంపాయి. జావెలిన్, ఎన్ఎల్ఏడబ్ల్యూ మిస్సైళ్లు ట్యాంకర్లను పైనుంచి దెబ్బతీస్తాయి. వీటినే ఫైర్ అండ్ ఫర్గెట్ మిస్సైళ్లు అంటారు. ఓరిక్స్ అనే సంస్థ ఉక్రెయిన్‌లో జరిగిన నష్టాలపై అంచనా వేసింది. దాని ప్రకారం ఉక్రెయిన్ మిలిటరీ 76 యుద్ధ ట్యాంక్‌లను ధ్వంసం చేసింది.

దాంట్లో ఆరు అత్యాధునిక టీ-90 ట్యాంక్‌లు ఉన్నట్లు ఆ సంస్థ చెప్పింది. ఇప్పటి వరకు రష్యా మొత్తం 214 ట్యాంక్‌లను కోల్పోయినట్లు తెలుస్తోంది. 1292 వాహనాలను కూడా ఆ దేశం చేజార్చుకున్నది. ఇక ఈ యుద్ధంలో ఉక్రెయిన్ ఇప్పటి వరకు 65 ట్యాంక్‌లను కోల్పోయింది. వాటిలో 22 ధ్వంసం అయ్యాయి.

వందల, వేల డాలర్లు ఖరీదైన యాంటీ ట్యాంక్ మిస్సైళ్లు.. లక్షల డాలర్లు ఖరీదైన యుద్ధ ట్యాంకర్లను ధ్వంసం చేస్తున్నట్లు నిపుణులు చెబుతున్నారు. ప్రస్తుత యుద్ధంలో ఉక్రెయిన్ చాలా సమర్ధవంతంగా తన వెపన్స్ వాడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. రష్యాకు చెందిన యుద్ధ విమానాలు, ట్యాంకర్లు, హెలికాప్టర్లు, వాహనాలను ఉక్రెయిన్ ధ్వంసం చేస్తూనే ఉంది. యాంటీ ట్యాంక్ మిస్సైళ్లు తక్కువ ధర కావడం వల్ల కూడా ఇతర దేశాలు ఉక్రెయిన్‌కు వాటిని అందిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. కెనడాకు చెందిన ఎం72, జర్మనీకి చెందిన స్ట్రెలా మిస్సైళ్లను కూడా ఉక్రెయిన్‌కు తరలిస్తున్నారు. ఐరన్ డోమ్ రాకెట్ ఇంటర్‌సెప్షన్ మిస్సైల్ కావాలని ఇజ్రాయిల్‌ను కోరగా.. ఆ దేశం వాటిని ఇచ్చేందుకు నిరాకరించినట్లు తెలుస్తోంది.

12-14 ఏండ్ల చిన్నారులకు వ్యాక్సినేషన్ ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 16: దేశంలో కరోనా వ్యాక్సినేషన్ (అనీతీనీనిజీ ఎజీఇఇతినిజీబితినీని) మరో మైళురాయిని అందుకున్నది. ఇప్పటివరకు 15 ఏండ్లు ఆ పై వయస్కులకు టీకా పంపిణీ ప్రక్రియ కొనసాగతున్నది. తాజాగా 12-14 ఏండ్ల చిన్నారులకు కరోనా వ్యాక్సినేషన్ ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. హైదరాబాద్‌కు చెందిన 'బయాలాజికల్-ఈ' సంస్థ తయారు చేసిన కార్బివాక్స్ టీకాను పిల్లలకు పంపిణీ చేస్తున్నారు. తొలి డోసు తీసుకున్న 28 రోజుల తర్వాత రెండో డోసు ఇవ్వనున్నారు.

2010 లేదా అంతకన్నా ముందు జన్మించి 12 ఏండ్లు పూర్తిచేసుకున్నవాళ్లు టీకా తీసుకోవడానికి అర్హులని, వీరంతా వ్యాక్సిన్ కోసం కొవిన్ పోర్టల్‌లో పేరును నమోదు చేసుకోవచ్చని కేంద్ర ప్రభుత్వం పేర్కొన్నది. ఒకవేళ 12 ఏండ్లు నిండకపోతే పేరు నమోదు చేసుకున్నా టీకా ఇచ్చేదిలేదని స్పష్టం చేసింది. కొవిన్ పోర్టల్‌లో పేరు నమోదు చేసుకొని ఇప్పటికే టీకా తీసుకున్న తల్లిదండ్రుల అకౌంట్ ద్వారా గానీ, లేదా కొత్త అకౌంట్ (స్లాట్) ద్వారా గానీ పేరును నమోదు చేసుకోవచ్చు. అలాగే టీకా కేంద్రానికి వెళ్లి పేరును నమోదు చేసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం దేశంలో 2021 మార్చి 1 నాటికి 12-13 ఏండ్ల వయస్సు చిన్నారులు 4.7 కోట్ల మంది ఉన్నారు.

కరోనా వ్యాక్సిన్ తీసుకోవడం పట్ల ఢిల్లీకి చెందిన 13 ఏండ్ల చిన్నారి భవ్య సంతోషం వ్యక్తంచేసింది. టీకాల పట్ల తనకు ఎలాంటి అనుమానాలు లేవని చెప్పింది. ఇప్పటికే తన తల్లిదండ్రులు వ్యాక్సిన్ తీసుకున్నారని, వారిలానే తనకూ మంచే జరుగుతుందని వెల్లడించింది. కార్బోవ్యాక్స్ తీసుకున్నానని, ప్రస్తుతం తనకు ఇలాంటి సమస్యా లేదని తెలిపింది. అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరు వ్యాక్సిన్ తీసుకోవాలని ప్రియా అనే విద్యార్థిని సూచించింది.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా మళ్లీ విజృంభిస్తున్న ఒమిక్రాన్..

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 16: ప్రపంచవ్యాప్తంగా కరోనా మహమ్మారి మళ్లీ విజృంభిస్తున్నది. ఇటీవల తగ్గుతూ వచ్చిన మహమ్మారి తీవ్రత గత కొద్ది రోజులుగా పెరుగుతుండడంతో సర్వత్రా ఆందోళన వ్యక్తమవుతున్నది. ఒమిక్రాన్ సబ్ వేరియంట్ ముప్పు పెరుగుతున్నది. ఈ సబ్ వేరియంట్‌పై చైనా ప్రభుత్వం ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నది. మంగళవారం 24 గంటల్లో 5,280 కొత్త కేసులు నమోదయ్యాయి. 2020 ఫిబ్రవరి 12న చైనాలో అత్యధికంగా 14వేలకుపైగా కేసులు నమోదవగా.. రెండు రోజుల కిందట భారీ సంఖ్యలో కొత్త కేసులు నమోదవడం భయాందోళనకు గురి చేస్తున్నది. చైనాతో పాటు పశ్చిమ యూరప్, బ్రిటన్, అమెరికాలో కేసులు కొత్త కేసులు పెరుగుతున్నాయి. కరోనా కేసులు పెరుగుతున్నాయని వియత్నాం, జర్మనీ, దక్షిణ కొరియా, ఫ్రాన్స్‌లో కేసులు ఇప్పటికే ధ్రువీకరించాయి. ఇక్కడ రోజువారీ కేసులు ఒక్కసారిగా పెరుగుతున్నాయి.

ఇన్ఫెక్షన్ ఎందుకు పెరుగుతోంది?

యూరోప్‌లో ఒమిక్రాన్ సబ్ వేరియంట్ (ఇం.2) వేగంగా వ్యాప్తి చెందుతున్నది. గణాంకాలను పరిశీలిస్తే యూకేలో 77శాతం కేసులు పెరిగాయి. అలాగే దక్షిణ కొరియా, వియత్నాం, ఫ్రాన్స్, జర్మనీల్లోనూ భారీగా కేసులు వెలుగు చూస్తున్నాయి. అయితే, ఐరోపాలో అకస్మాత్తుగా కరోనా మహమ్మారి మళ్లీ పెరగడానికి బలహీనమైన రోగనిరోధకశక్తితో పాటు వైరస్ సోకిన వ్యక్తిని ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్లే ప్రక్రియ నెమ్మదిగా సాగుతుండడమే కారణమని ఐఐఎం కొచ్చి రీసెర్చ్ సెల్ హెడ్ డాక్టర్ రాజీవ్ జయదేవన్ పేర్కొన్నారు. అలాగే కొవిడ్ ఆంక్షల్లో సడలింపులు ఇవ్వడం కూడా కారణమని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు.

చైనాకే పరిమితం కాదు..

ఒమిక్రాన్ సబ్ వేరియంట్లు కేవలం చైనాకే పరిమితం కాలేదని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థల ప్రకారం.. ఒమిక్రాన్ ఐదు వేరియంట్లు ఉన్నాయి. ఇందులో ఒకటి బీఏ.2. ఇది ఒమిక్రాన్ బీఏ.1 కంటే పది రెట్లు వేగంగా సోకుతుంది. బీఏ2 వేరింట్ ఉనికి ఇప్పటికీ చాలా దేశాల్లో ఉన్నందున పెరుగుతున్న కరోనా కేసులు చైనా, యూరప్‌కి మాత్రమే పరిమితం కాదని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ హెచ్చరించింది. ఈ వేరియంట్ మొదటి కేసు గతేడాది నవంబర్‌లో దక్షిణాఫ్రికాలో నమోదైన విషయం తెలిసిందే. ఆ తర్వాత కొద్ది రోజుల్లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించింది.

చైనా కంటే భారత్ ప్రజల్లో రోగనిరోధకశక్తి మెరుగ్గానే ఉన్నది. అంతే కాకుండా దేశంలో టీకాల పంపిణీ కార్యక్రమం వేగంగా సాగుతున్నది. దీంతో ఇమ్యునిటీ మరింత బలంగా మారింది. చైనాతో పోలిస్తే భారత్‌లో కేసులు పెరగకపోవడానికి కారణం ఇదేనని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

మరో వైపు కొవిడ్ టాస్క్‌ఫోర్స్ అధిపతి డాక్టర్ నరేంద్ర కుమార్ అరోరా మాట్లాడుతూ.. భారత్‌లో ఒమిక్రాన్ సబ్ వేరియంట్లకు సంబంధించి కేసులు పెరగడానికి చాలా తక్కువ అవకాశం ఉందన్నారు. మూడో వేవ్‌లో కేవలం 72శాతమే బీఏ.2 కేసులు రికార్డయ్యాయన్నారు.

యాదాద్రి ప్రధానాలయ ఉద్ఘాటనకు ముహూర్తం ఖరారు

హైదరాబాద్, మార్చి 16: యాదాద్రి ప్రధానాలయ ఉద్ఘాటనకు ముహూర్తం ఖరారైంది. ఈ నెల 28న ప్రధానాలయంలో మహాకుంభ సంప్రోక్షణ నిర్వహించనున్నారు. అదే రోజు మిథునలగ్న సుముహూర్తంలో మహాకుంభాభిషేకం నిర్వహించనున్నట్లు ఆలయ అర్చకులు తెలిపారు. సాయంత్రం శాంతి కల్యాణం నిర్వహించనున్నారు. 21 నుంచి 28వ తేదీ వరకు పాంచరాత్రాగమ పద్ధతిలో ఉద్ఘాటన పూజలు నిర్వహించనున్నారు. 21న ఉదయం 9 గంటలకు విశ్వక్సేనుడికి తొలిపూజ చేయనున్నారు. స్వస్తిపుణ్యాహవచన మంత్ర పఠనాలతో ప్రధానాలయ ఉద్ఘాటన జరగనుంది. 21 నుంచి వారం రోజుల పాటు బాలాలయంలో పంచకుండాత్మక హోమం చేపట్టనున్నారు. బాలాలయంలో ఉద్ఘాటన పూజల నేపథ్యంలో శుక్రవారం నుంచి ఆర్జిత సేవలు నిలిపివేయనున్నారు. పాతగుట్ట ఆలయంలో ఆర్జిత సేవలు జరిపించుకోవాలని ఆలయ అర్చకులు సూచించారు.

ఈనెల 9న నిజాం కళాశాల ప్రథమ స్నాతకోత్సవంలో బిఎ ఫిలాసఫీ విద్యార్థిని సాయని రిషితకు గోల్డ్ మెడల్‌తో సత్కరిస్తున్న రాష్ట్ర ఐటిశాఖ మంత్రి కె.టి.రామారావు, విద్యాశాఖమంత్రి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి, టి.యస్.సి.హెచ్. చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ ఆర్. లింబాద్రి. యం.ఎల్.సి. యం.ఎస్. ప్రభాకర్‌రావు, గోల్డ్‌మెడల్ డోనర్స్ నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు, శ్రీమతి బైస వీణాదాస్.

(మార్చి 17నటుడు పునీత రాజ్‌కుమార్ జయంతి..)

–రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

వణికించే నది యొక పులి
వలపులు విరిసెడి లోగిలి
చెలుల కౌగిలికి తపించు
వరముగదా తీయనిచలి!

భూమాతకు విరి తేనెలు
భూమిసుతుల యెద వీణలు
శ్రుతి మించిన, వణికించే
ప్రకృతి పరవశం వానలు!

నీటి చెలమలను పాపలు
పెరిగిన భోజన రూపులు
మానవు లారోగ్యానికి
పూనిన త్యాగం...చేపలు!

అడ్డము నడకల చేతలు
ఆకారములో భీతలు
ఇష్టపడీ ఆరగింతు
రాహా! ఓహో! పీతలు!

సంఘటితకు వాయసము
విశ్వాసమున శునకము
మనిషీ ఈ రెండిటికి
కాగలవా నువు సమము!
తీతువు భయమున పాడును
సర్పము భయమున ఆడును
బలము బలగ మెంతున్నా
భయమున మనిషే ఓడును!

ప్రకృతిని వంచించు మనిషి
వికృతిని యణచునులే ఋషి
మనిషిని మనిషే నమ్మక
మోసగించ చేయునుకృషి!

అశ్వత్థము ఒక దైవము
ఎద్దుయును దైవము పడి
మానవత్వ మడుగంటిన
మనిషి మనసే రాక్షసము!

పిడికెడు మెతుకుల కోసం
ఉండే విశ్వాసం
శునకం మించెను మనిషిని
చూపించుము కరుణ!రసం!

ప్రసిద్ధ కవి, కథకుడు రచయిత, విశ్రాంత తెలుగు పండితుడు, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, అభినవ దాశరథిగా పేరుగాంచిన **దోరవేటి** కలం నుండి జాలువారిన మణిపూసల కావ్యమే **"ప్రకృతి పరిమళం"**. ఇవన్ని కూడా ముక్తకాలే. ఈ ప్రకృతిలో భాగమైన అనేక రకాల చెట్లు, మొక్కలు, జంతువులు, పక్షులు, కీటకాలు మొదలగు వాటిని పలుకరిస్తూ, **వడిచర్ల సత్యం** సృష్టించిన మణిపూసల కవితా ప్రక్రియలో దోరవేటి కావ్యరచన సాగడం గమనార్హం. తెలుగు సాహిత్యంలో విశేష జనాదరణ పొంది, ఆబాలా గోపాలాన్ని అలరించిన మణిపూసల ప్రక్రియలో వచ్చిన "ప్రకృతి పరిమళం" నేటి నిజం పాఠకుల కోసం....!

–సంపాదకులు.

నెలరాజును మెచ్చెదరు
దినరాజును మెచ్చెదరు
రేబవలూ తిరిగే ఆ
మబ్బు నెవరు మెచ్చెదరు?!

ఎదుగుదలకు ప్రతి రూపం
తొలగించును పరితాపం
కల్లు, ముంజ పొదరిల్లది
గౌడుల ఇంటికి దీపం!

నీ పుట్టుక ఈసడింపు
నీదు ఎదుగుదలది కంపు
ఓ సీతాకోకచిలుక
ఎంత గొప్ప నీ తలంపు!

పూజ లందుకొంటావు
శివుని యెదురు గుంటావు
వృషభ రాజమా మము గని
ఇపుడేమను కుంటావు!

నిర్గుణుడని అంటారు
కరుణాకరు డంటారు
దేవునికి మూగ జీవు
లను, బలి ఇస్తుంటారు!

తన పేరున ఒక రాగం
తన రూపము అనురాగం
రామునీ పేరును మోసే
చిలుకమ్మదె వైభోగం!

రాగాలకు కోయిలమ్మ
పారించును గుండె చెమ్మ
వసంతమైపోయిందా
వెతికిన కనిపించదమ్మ!

ప్రేమకు సంకేతాలు
అవి నిత్య వసంతాలు
ఆరగింపున కానవు
అయ్యయ్యో కపోతాలు!

ఒక సారి ఫలాల నిచ్చి
ఒరిగి పోవునురా చచ్చి
అరటి చెట్టు త్యాగమునే
మణిపూసలు వచ్చె మెచ్చి!

ఉదయసాహితి, హుస్నాబాద్

ఆహ్వానం

ప్రముఖ కవి, రచయిత, విమర్శకులు శ్రీ దాస్యం సేనాధ

నేటినిజం
సాహితీ కిరణాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com
website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 17-3-2022

జీవితం

కలవాల్సిన రెండుకలలు
ఎదగాల్సిన రెండు కళలు
ఏదోశాపవశాత్తు అక్కడే..
ఒక మజలీలో
నిర్వేదంగా సన్యసిస్తున్నాయి.

మనసుతో అనురాగం మమేకమై
అల్లుకుపోవాల్సిన వాగర్థాలు
యేముళ్ళకో చిక్కువడి
ఇంకా నిరీక్షిస్తున్నాయి

విధాతరాతలు విధిగీతలై
విశోక గీతాలై ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి

కర్ణపుటాలదగ్గర
ఏదోఒకమార్మిక సంగీతం
మనోఫలకంమీద
అలికినట్లుగా బతుకుచిత్రం.

"జీవితం"
ఇది అంతుబట్టని తర్కం
ఆనందాలను భ్రమించే
అలుపెరుగని ప్రయాణం.

డా॥కప్పగంతుల మధుసూదన్
సెల్:-9246468076

ఆమెకు ఏమీ తెలియదు

ఇటుకలు పేర్చిన ఇంటిలో
ఆప్యాయతలు పంచుతూ
అందరి అవసరాలు తీరుస్తున్న
ఆమెకు అదేంటో ఏమీ తెలియదు.

కాలంతో పోటీపడి,అడుగడుగునా
వచ్చే ఆటంకాలను దాటుకుంటూ,
ఇంటా, బయట బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్న
తనకు అదేంటో ఆమెకు ఏమి తెలియదు.

నింగిని తాకినా, నేలను ఏలినా
పదవులు చేపట్టినా, బాధ్యతలు
పంచుకున్నా అనుక్షణం అందరూ
అనేమాట ...ఆమెకు ఏమి తెలియదు.

నోట్లు కొనలేని విలువలను
బిడ్డలకు నేర్పి సంస్కార సొబగులు
అద్ది వ్యక్తిత్వాలను మెరిపించిన
తనకు అసలేమి తెలియదు.

రాత్రి మిగిలిన అన్నం తిని
వేడిగా అందరికి వడ్డించటం
మాత్రమే తెలిసిన తనకు తన
ఆరోగ్యం ముఖ్యం అని
అసలే తెలియదు.

సవమాసాలు మోసిన తల్లిని
చూడాలంటే మాసాల్లో లెక్కలు
కడతారని తెలిసినా తన స్వార్థం
చూసుకోవటం ఆమెకు తెలియదు.

మాట్లాడే మాటలనుంచీ ధరించే
వస్త్రాల వరకు అన్నింటికీ హద్దులున్నా,
తాను చేసే సేవలకు మాత్రం ఎక్కడా
గిరులుండవని తెలిసినా ,
ఆత్మాభిమానాన్ని
అడుగడుగునా కూలగొట్టుకుంటూ
అస్తిత్వ ఖననం జరుగుతున్నదని
కూడా తెలియదు.

ఎవరెవరికి ఏమి అవసరమో
తెలిసిన ఆమెకు తన అవసరాలంటూ
కొన్ని ఉండాలని, తనకూ ప్రత్యేక
సంతోషాలు ఉండాలన్న వాస్తవం
ఎప్పుడూ ...తెలియదు.

-షేక్. నసీమాబేగం
9603567011

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి రామకృష్ణశర్మ

గడియారం రామకృష్ణశర్మ బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి అని సీబీఐ న్యాయస్థానం విశ్రాంత న్యాయమూర్తి నాగమారుతిశర్మ అన్నారు. త్యాగరాయ గానసభ ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం శతాధిక గ్రంథకర్త రామకృష్ణశర్మ జయంతి సభ గానసభ కమిటీ సభ్యులు శ్రీనివాస్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నాగమారుతిశర్మ మాట్లాడుతూ గడియారం మేధావి, నటుడు, రచయిత, వాస్తుశాస్త్ర పరిశోధకులుగా పలు విషయాల్లో ప్రావీణ్యత సాధించారన్నారు. అనంతరం సంఖ్యాశాస్త్ర ప్రముఖులు ముదిగొండ గోపీకృష్ణ మాట్లాడుతూ గడియారం రచనలను వెలుగులోకి తేవాలన్నారు. కార్యక్రమంలో ఆనందం హరి నిర్వాహకులు మల్లం రమేష్, నటుడు మాణిక్, న్యాయవాది తోట శ్రీలక్ష్మి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేటి దృశ్యం

కరుణామయుని వారసుడా

ఏగూటి పక్షికైనా
నీరుంటేనే బతుకు!
ఎడారినడుమఒయాసిస్సు
లేకుంటే బితుకు!.

పిడికెడు గింజలను
పిలిచి పిట్టకు వెయ్యండోయ్ !
గుక్కెడు నీళ్లిచ్చి
బతుకు పెట్టుచు నిలపండోయ్!

-కిలపర్తి దాలినాయుడు
7780589336

విపుల

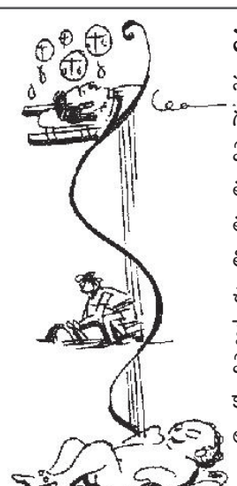

నవ్వుతారు-
నవ్వుతూ
గడిపేస్తే
ఏడుస్తారు-
తప్పటడుగుల్లో
తట్టిపడితే
తిడతారు-
చస్తే
పైనబడి మరీ
ఏడుస్తారు!
కాలంతో
అన్ని మరుస్తారు!

-డా॥విప్లవ్‌దత్ శుక్లా
సెల్:9849185878

వివేక వాణి

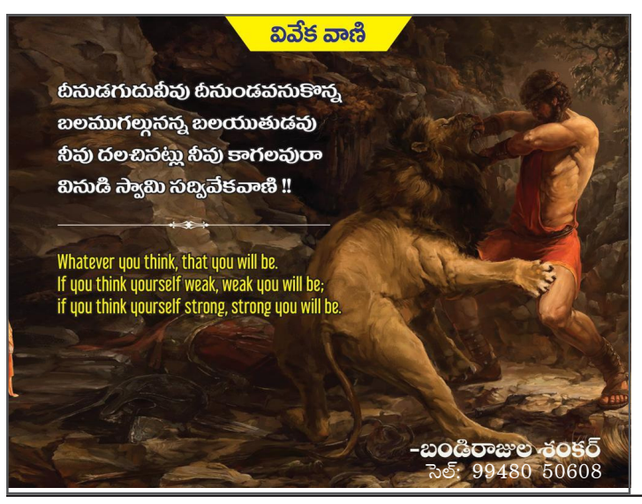

మాట్లాడు

మాట్లాడు
ఆవేశపడతావో
ఆలోచిస్తావో
తలుచుకుంటావో
తవ్వుకుంటావో
ఏమైనా సరే!-

పొరల పొరల గుండెపాయను
కొద్దిగా వొలు
చిప్పిల్లిన రసానికి
కన్నీళ్లే వస్తాయో
కార్పణ్యాలే కరిగాయో

జీవితపు సోపానాల
చివరి అంచులకు చేరాక
దాటి వచ్చిన వాటిలో
క్షమించాల్సినవి క్షమించు
ఋణాలు మిగల్చకు

ఇక హఠాత్తుగా
మాయమయ్యే వేళకి
అమేయంగా మిగులు
ప్రమేయాలు వదులు.

మౌనంలోకి వెళపోదువు గాని
ఇక అంతిమంగా
మాట్లాడు

-సుధామ
9849297958

మంచి ముత్యాల్లాంటి మూడమంచు కవితలు

పుస్తక సమీక్ష

ఉన్నత విద్యావంతులైన డా॥ మూడమంచు వేంకటేశ్వర్లు విశ్రాంత తహసీల్దార్. ప్రస్తుతం లాయర్ వృత్తిలో కొనసాగుతున్న ఈ కవి 'మంచు ముత్యాలు' పేరిట తన తొలి కవితా సంపుటి ప్రకటించారు. ఎప్పుడో నాలుగు దశాబ్దాల క్రితం విద్యార్థి దశలో రాసిన ఏభయి ముత్యాలను పేర్చిన కవితల సమాహారం యిది.

సమాజాన్ని నిశితంగా గమనించే వేంకటేశ్వర్లు బడుగు బతుకుల్ని దృశ్యమానం చేస్తు 'మదత కుడుము'లతో బతికే వాళ్ళుగా చిత్రీకరిస్తారు. ఆకలితో అలమటించే అభాగ్యుడి పొట్టమీది ముడతల్ని మదత కుడుములుగా అభివర్ణిస్తాడు. గొప్ప పద ప్రయోగం అలాగే 'కుష్టురోగి' 'ఆత్మ క్షోభ'ను వర్ణిస్తు రాసిన కవితను చదివితే కళ్ళు చెమ్మగిల్లిక మానవు.

"వెన్నెల వెన్నెలా కాయబోకే
గుండెలు బద్దలు చేయబోకె
చల్లని వెన్నెల విరియబోకె
తృష్ణలో నా మనసు కోయబోకె"

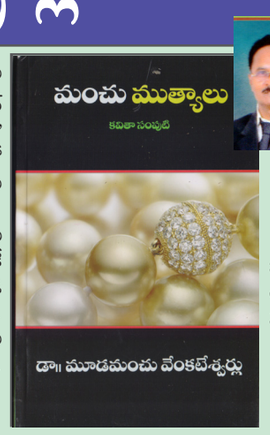

వంటి భావ కవితలు పాఠకుల్ని గిలిగింతలు పెడ్తాయి. విరహవేదన తియ్యని అనుభూతిని కలిగిస్తుంది.

రామాయణంలోని ముఖ్యపాత్రలను మానవ జీవితానికి అన్వయిస్తు.. జ్ఞానాన్ని రాముని గా, మనలోని శాంతిని సీతగా, ప్రాణాన్ని హనుమంతునిగా, కోరికలను రాక్షసులుగా, మోహాన్ని సముద్రంగా, అహంకారాన్ని రావణాసురునిగా వర్ణించడం బాగుంది.

కాలాన్ని ప్రవహించే సెలయేటితో, కరిగిపోయే వయసుతో పోల్చడం కవి అవగాహనా శక్తిని పట్టియిస్తుంది. ఈ సంపుటి లోని కవితలు మంచు ముత్యాలు.. కాదు.. మేలిమి.. ముత్యాలు..

ప్రతులకు: డా॥మూడమంచు వెంకటేశ్వర్లు
ఫ్లాట్ నెం. 6, మధు టవర్స్, సాంతాపేట్
ఒంగోలు-523 001 (ఎపి)
సెల్: 9440266416

- రమణ వెలమకన్ని
సెల్: 9866015040

కవిత్వం మంచి మనసును ప్రసాదిస్తుంది

సమాజంలో మంచి మనిషిగా జీవించడానికి కవిత్వం ఎంతో దోహదపడుతుందని నేటినిజం సంపాదకులు బైస దేవదాసు అన్నారు. నెల్లూరు పట్టణంలో ఆదివారం ఇండయన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ హాలులో జి.ఆర్.ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో జరిగిన గుర్రాల రమణయ్య రచించిన 'ఒకే ఒక ఆకాశం' కవితా సంపుటి ఆవిష్కరణ సభలో బైస దేవదాసు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు.

కవితా సంపుటిని ఆవిష్కరించి మాట్లాడుతు మనిషిని మార్చగలిగే శక్తి కవిత్వానికి వుందని, మంచి మనసును ప్రసాదించి సమాజం పట్ల బాధ్యతను గుర్తు చేస్తుందని అన్నారు. తన లోపాలను సరిదిద్దుకునే శక్తితో పాటు తను రాసిన కవిత్వం ఇతరులను ఆలోచింపచేసి విజయబావుటాకు దారి చూపిస్తుందని తెలిపారు. తనలోని ఆవేశాన్ని ఆందోళనని తగ్గించి ఆరోగ్య ప్రదాయినిగా కవిత్వం సహకరిస్తుందని, ఈ ఒకే ఒక ఆకాశం పుస్తకంలో గుర్రాల రమణయ్య ఆవేశం, ఆందోళనతో పాటు ఆలోచింపజేసి మనసుకు స్వాంతన కలిగించే కవిత్వం వుందని అన్నారు.

ఈ పుస్తకాన్ని తన కుమారుడైన డా॥జి. మురళికి అంకితం ఇవ్వడం వల్ల గుర్రాల రమణయ్య హృదయం ఎంత గొప్పదో తెలుస్తోంది. ఈ తండ్రికొడుకుల మధ్యవున్న ప్రేమ ఇతరులు కూడా ఆ బాటలో నడిచేటట్టుగా వుందని గుర్రాల రమణయ్యను అభినందించారు. తన జీవిత భాగస్వామి అనారోగ్యంతో భౌతికంగా దూరమైనా గత పదేళ్ళ నుండి "గుర్రాల రమణయ్య స్మారక సాహితీ అవార్డులు" అందజేస్తూ రమణమ్మ పట్ల తనకున్న ప్రేమను చాటుకుంటున్నారని బైస దేవదాసు అన్నారు.

ఎన్ని పుస్తకాలు వేశామని కాదు, సమాజానికి పనికివచ్చే ఒక్క పుస్తకమైన చాలు కవి బాధ్యత నెరవేరినట్టే, కవిత్వం ఒక వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యల, ఒక కాళోజీల వుండాలని ప్రముఖ కవి రావిరంగారావు అన్నారు. రమణమ్మ జ్ఞాపకార్థం ప్రతి సంవత్సరం సాహితీ అవార్డులు అందజేస్తున్న గుర్రాల రమణయ్యను అభినందించారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ కవి, రచయిత చిత్రకారుడు కొండ్రెడ్డి వెంకటేశ్వర రెడ్డి మాట్లాడుతూ ఏది రాస్తే అది కవిత్వమైపోదని, అధ్యయనం చేస్తేనే కవి అసలు సిసలైన కవిత్వం రాయగలుగు తారని అన్నారు.

'ఒకే ఒక ఆకాశం' కవితా సంపుటి ఆవిష్కరణలో డా॥ జి. మురళీధర్, డా॥ షేక్ మస్తాన్ భాషా, డా॥యస్. గురుప్రసాద్, శ్రీమతి బైస వీణాదాస్, గుర్రాల రమణయ్య, కొండ్రెడ్డి వెంకటేశ్వర రెడ్డి, ఆవిష్కర్త బైస దేవదాసు, కోసూరు రత్నం, తేళ్ళరవి, శ్రీమతి శాంతికృష్ణ, శ్రీమతి మందరపు హైమావతి, డా॥ రావిరంగారావు.

జ్యోతి వెలిగించి సభను ప్రారంభిస్తున్న అతిథులు

డా॥జి. మురళీధర్‌కు కవితా సంపుటిని అంకితం ఇస్తున్న రచయిత గుర్రాల రమణయ్య.

రచయిత గుర్రాల రమణయ్యను సత్కరిస్తున్న అతిథులు.

డా॥ రావి రంగారావు | కొండ్రెడ్డి వెంకటేశ్వర రెడ్డి | పురస్కార గ్రహితలు | కోసూరు రత్నం | డా॥ ఎస్.గురుప్రసాద్ | తేళ్ళరవి

శ్రీమతి శాంతి కృష్ణ | శ్రీమతి మందరపు హైమావతి | డా॥ షేక్ మస్తాన్ భాషా | బైస దేవదాసు- శ్రీమతి బైస వీణాదాసు

అమ్మ లేకున్నా అన్నీ తానై మమ్మల్ని కంటికి రెప్పల చూసుకుంటున్న నాన్న తన పుస్తకాన్ని నాకు అంకితం ఇవ్వడం జీవితంలో మరిచిపోలేనిదని రమణయ్యకు డా॥మురళి పాదాభివందనం చేశారు.

ఈ సందర్భంగా 2020-2022కు గాను గుర్రాల రమణయ్య స్మారక సాహితీ అవార్డులను డా॥రావిరంగారావు, బైస దేవదాసు, శ్రీమతి వీణాదాస్, డా॥యస్. గురుప్రసాద్, డా॥ షేక్ మస్తాన్ భాషా, కొండ్రెడ్డి వెంకటేశ్వరరెడ్డి, కోసూరు రత్నం, తేళ్ళరవి, శ్రీమతి మందరపు హైమావతి, శాంతికృష్ణలకు అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ కవయిత్రి, రచయిత్రి డా॥పెళ్ళకూరు జయప్రద, చిన్నినారాయణ, గాదిరాజు భాస్కర్, అరుణ, స్మితి, జి. ప్రభాకర్, సుభద్రా దేవి, లక్ష్మీ భవాని, జ్యోతి, శ్రీమతి గుర జాల సుజన తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గతం, స్వగతంతో సాగే.. "సత్యారాధేయం"!

పుస్తక సమీక్ష

ప్రముఖ కవి, విమర్శకులు రాధేయ గారు.. జీవితంలో అరవై ఐదో మైలు రాయి దగ్గర నిలబడి, వెనక్కి తిరిగి.. వచ్చిన దారిని మననం చేసుకుంటూ.. నిన్నటి జ్ఞాపకాలను నిశ్శబ్దంగా నెమరేసుకుంటూ.. అర్థాంతరంగా దూరమై.. అనంత లోకాలకు వెళ్లిన తమ అర్థాంగి సత్యాదేవిగారి గురించి.. అన్యోన్య దాంపత్యం గురించి ఆర్ద్రమైన, భావాలతో **'సత్యా రాధేయమ్'** కవితా సంపుటిని వెలువరించారు.

ఆయన గతాన్ని.. స్వగతాన్ని జోడించి.. యదార్థ జీవన కావ్యంగా.. మనకందించారు. ఈ కావ్యంలో రాధేయగారికి వారి సతీమణి సత్యాదేవి గారి గురించిన జ్ఞాపకాలను అనుభవాలను.. అనుభూతులను మూడు దశాబ్దాలకుపైగా వారిరువురి మధ్య సాగిన దాంపత్య బంధంపై రాసిన కావ్యమిది! కాలం కన్నెర్ర చేసి.. భార్యను దూరం చేసి ఆయనను ఒంటరిచేసి పరిహాసం చేసిన నేపథ్యంలో రాయబడిన స్మృతి కావ్యమిది!

వారిరువురి అన్యోన్య దాంపత్యానికి అద్దం పట్టే గ్రంథమిది! భౌతికంగా సత్యాదేవిగారు రాధేయగారికి దూరమైనప్పటికీ.. వారి ఆత్మబంధాన్ని ఇసుమంతైనా కదిలించకపోయిందని రాధేయగారు ప్రకటించడం వంటి అంశాలు వారి బలమైన బంధాన్ని సూచిస్తోంది. కష్ట సుఖా ల్లో తోడూ నీడగా వున్న సత్యాదేవిగారితో అల్లుకున్న పెనవేసుకున్న అనుబంధాలను అక్షరాల్లో రాధేయగారు ఆర్ద్రంగా ఆవిష్కరించారు.

ఇది సత్యా రాధేయుల కథ అనీ.. బతుకు నేతలో తెగిపోయి.. అతుకు పడని ఓ పోగు కథగా 'సత్యా రాధేయమ్' కావ్యానికి రాధేయగారు జీవం పోశారు.

ఈ కావ్యాన్ని ఒక క్షతగాత్రుని శ్వేత పత్రంగా ఒక వియోగి అంతర్మథనంగా.. తోడు కోల్పోయిన ఓ క్రౌంచపక్షి దీనాలాపంగా తీర్చిదిద్దారు.

ఈ కావ్యంలో ఎగిరిపోయిన ప్రాణ హంసతో ఒంటరి నెలవంక సంభాషణాన్ని.. మాటలు కోల్పోయిన మహా శూన్యం లోంచీ మొలిచిన హృదయ నివేదనను ఆయన ఆత్మ వేణువు పలికిన విషాద

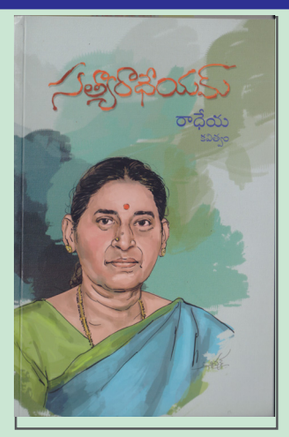

మోహనాన్ని వినగలం..

ఇది వినగలిగితే.. ఓ కన్నీటి కథ అనీ.. చదవగలిగితే విషాద జీవన వ్యథ అనీ.. ఉమ్మడిశెట్టి ఉమ్మడి చెట్టుగా ఎదిగి కవిత్వ ఫలాలను పండించిన కథ అని కవి రాధేయ పేర్కొనడం.. వారి సతీమణి సత్యపట్ల గల ప్రేమాభిమానాలను.. అన్యోన్యతను సూచిస్తోంది. కవులకు ఆతిథ్యమిచ్చి ఆదరించి.. వర్తమాన కవిత్వ చిరునామాగా రూపొందిన ఓ "కవితా నిలయం" కథగా రాధేయగారు ఈ కావ్యాన్ని రూపుదిద్దారు.

సత్యా! నువ్వు నా కళ్ళముందు లేని వేళ.. నీ కథ రాస్తున్నాను. తడారిపోయిన పెదాలను తడుపుకుంటూ మన కన్నీటి కథను రాస్తున్నానని రాధేయగారు ఈ కావ్యంలో పొందుపరిచిన పంక్తులు అందరి హృదయాలను ఇట్టే కదిలిస్తాయి! ఇరవై భాగాలుగా సాగే ఈ కావ్యంలో అడుగడుగునా రాధేయ సత్యదేవిగార్ల అనుభవాలు.. అనుభూతులు. వారి మధ్య సాగిన ప్రేమానురాగాలను. ఒకరిపట్ల ఒకరికున్న విశ్వాసాలను చూడగలం.

కవి పి. శ్రీనివాస్‌గౌడ్ గారు వీరి దాంపత్య జీవనం గురించి రాసినట్లు.. ఆమెలేక అతడు ఒరిగాడే కానీ విరగలేదు. కంట్లో గుచ్చుకునే పుల్లల్లా పెరుగుతున్న కష్టాల్ని విరిచినా.. బతుకులో పెరుగుతున్న చేదును వేరుపరిచినా..ఆమె చేయందించి.. ఆమె అతనిలో తంత్రీనాదం.. ఆమెలేని నాదాన్ని మనం అనుభవంలోకి అనువాదం చేయడం నిజంగా కష్టమే!

అతను పద్యం రాసినప్పుడల్లా.. .. పదం సృజించినప్పుడల్లా.. ఆమె అలా వచ్చి కూర్చోపోతే.. అది పూర్తి కాదు.. అతనూ పూర్తుడు కాలేడని పి. శ్రీనివాస్‌గౌడ్ గారు పేర్కొనడం అక్షరాల సత్యం!

సహచరి సత్యాదేవి ముప్పై తొమ్మిదేళ్ళ సహ జీవనంతో.. ఆమె యాభై ఏడేళ్ల వయసులో తనకు దూరమైందనీ.. ఆయన కవితా మనోహరి అయి ఆయన్ను నడిపించిందని.. ఆకస్మిక ఎడబాటు లేకుంటే.. మరో పది.. పదిహేనేళ్ల దాకా మన జీవితం కొనసాగేది కదా! అని రాధేయగారు వాపోయారు. 'నాలుగు దశాబ్దాలపాటు' నాతో కలిసి నడుస్తూనే నన్ను నడిపించావంటూ" గుర్తు చేసుకున్నారు.

ఆనాటి అమాయకమైన ఆమె మాటల్ని వాటి అర్థాల్ని ఆయనిప్పుడు తడుముకుంటూ నిత్యం బ్లాక్ అండ్ వైట్ ఫోటోలలో చూసుకుంటూ తృప్తి పడుతున్నానని వాపోయారు. ఎన్నెన్ని జ్ఞాపకాలో నా దోసిళ్లు చాలవు కదా అంటూ.. ఆమెతో పెనవేసుకున్న బంధాన్ని.. అనుబంధాన్ని నెమరు వేసుకోవడాన్ని ఈ కావ్యం నిండా చూడగలం..

భార్యా భర్తలిరువురూ సాహితీ సేవలో తరించడం.. పాతికేళ్ళుగా జీతంతోనూ మరో అయిదేళ్ళు పెన్షన్‌తో అవార్డును పోషించిన వారి సేవలు వెలకట్టలేనివి.. ఆమె అనంత లోకాలకు వెళ్లిపోయినా.. అవార్డును ఆమె పేరుతో కొనసాగించడం విశేషం.. ప్రతి పైసా పైసా పొదుపు చేసుకుని పురస్కారానికి వెచ్చించిన కవిత్వ ప్రేమ మూర్తివి నువ్వు! ఈ రాధేయ కోసం ఎంతైనా త్యాగం చేయగల 'సత్యాదేవి'ని నువ్వు అంటూ కొనసాగించిన పంక్తులు.. వారిరువురి పరస్పర అవగాహనకు.. సమన్వయానికి.. అద్దం పట్టేలా కొలువు దీరాయి..

ఇలా వారిరువురి అన్యోన్య దాంపత్య జీవితాన్ని.. హఠాత్తుగా దూరమైన సతీమణి సత్యాదేవిగారి ఔన్నత్యాన్ని చాటుతూ కొనసాగించిన ఇందలి కవిత్వం అందరికీ ప్రేరణ దాయకంగా నిలుస్తుంది. భార్యా భర్తలు ఒద్దికగా ఉంటూ ఒకరి మాటను ఇంకొకరు గౌరవించుకుంటూ మంచి పనులు చేసి అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచిన దాంపత్యం వారిది.

సీనియర్ కవి అడిగోపుల వెంకట రత్నంగారు పేర్కొన్నట్లు.. అర్థాంగి సత్యాదేవి రాధేయ అర్థభాగం.. ఉమ్మడిశెట్టి అవార్డు సగభాగం.. ఒకే చరణం యుగళ గీతమై ఒకరికి ఒకరు అడుగు జాడలు ఒకరి అడుగు జాడల్లో ఒకరి అడుగు అన్న విషయం వాస్తమన్నట్లు వారి జీవితం కొనసాగింది.

ఆచార్య రాచపాళెం చంద్రశేఖర రెడ్డిగా రు పేర్కొన్నట్లు రాధేయగారు ఆమె స్మృతిలో 'సత్యా రాధేయమ్' అనే కావ్యం రాయడం ఆయన సాంస్కృతిక ఔన్నత్యానికి నిదర్శనం.. కొండెవూడి నిర్మల గారన్నట్లు.. సత్యా రాధేయమ్ సహృదయతకు కొలబద్ద..!

సహచరి పదాన్ని సార్థకం చేసుకున్న గొప్ప ఇల్లాలు సత్యాదేవి. సత్యాదేవిగారు ప్రస్తుతం భౌతికంగా లేకపోయినప్పటికీ గృహిణిగా.. ఆదర్శపత్నిగా.. గొప్ప మానవతావాదిగా.. అనురాగ మూర్తిగా.. ప్రేమమూర్తిగా, భర్త మనసెరిగిన సాధ్వీమణిగా, సహృదయ ఇల్లాలుగా ఇలా అందరి హృదయాల్లో చోటు దక్కించుకున్న ఆమె ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరుకుందాం. ఆమె జ్ఞాపకాల్లో మరింత ఉత్సాహంతో కవి రాధేయగారు తమ సాహితీ యానాన్ని కొనసాగించగలరని ఆశిద్దాం..

ప్రతులకు: సాహితీ మిత్రులు
28-10-16, మస్జీద్ స్ట్రీట్
అరుండల్‌పేట్
విజయవాడ-520 002
రాధేయ
సెల్: 9985171411

- దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

పదాల వనం

ఏకాంతమో ఒంటరితనమో
తెలియని సంధిగ్ధమో
వెంటాడుతుంటే
ఓపికను వెతుక్కుంటూ
విహంగమై మనసు విహరిస్తుంటుంది!.
కాలం కదులుతుంటుంది
రాత్రి ఆగమంటుంది
జ్ఞాపకాల జ్వరం వేధిస్తుంటుంది
వ్యాపకాల లయ తాళం వేస్తుంటే
దాహం తీర్చే దృశ్యాల
అన్వేషణ కొనసాగుతుంది!.
ఆలోచనల వేట
అశాంతి చీకట్లను తొలగించాలనుకుంటాం
అక్షరాల చిత్తడిలో
పదాల చెట్లను పెంచితే
వెలుగు కిరణాలు
ఆశల ఊపిరి పోస్తుంటాయి!

-సి.యస్.రాంబాబు
8374818961

పునర్దర్శన ప్రాప్తిరస్తు..!

పుస్తకంలోని పేజీల నడుమ దాచుకున్న
అపూర్వమైన అందమైన నెమలికలా
ఆకాశంలో తారల మధ్యన
వెలుగుతున్న చందమామలా
పూల వనంలో విహరిస్తున్న
రంగురంగుల సీతాకోక చిలుకల్లా
విశాలంగా పరుచుకున్న సంద్రం నుండి
వడివడిగా ఉర్కలేస్తున్న కెరటాల్లా
నా గుండెలో మబ్బుతునకలా
గూడుకట్టుకుంది మా ఊరు..!

ఇక్కడే నేను కనులు తెరిచాను
బుడిబుడి అడుగులు వేసాను
ముద్దు ముద్దు మాటలు నేర్చాను
కనిపించిన ప్రతి దృశ్యానికి
పరవశంతో ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాను
అనురాగాల జల్లుల్లో
తడిసి ముద్దనై పోయాను
కువకువరాగాల సంగీతంతో
జీవన తరంగాలను ఆస్వాదించాను..!

ఇప్పుడైనా.. ఎక్కడైనా
మరెక్కడైనా.. కానీ
నా ఆలోచనలన్నీ
నీ చుట్టూనే అల్లుకుంటాయి
అమృతధారల వంటి జ్ఞాపకాలు
ఒకటో రెండో అయితే చెప్పుకోవచ్చు
అపరిమితమైన వాటినెలా వ్యక్తం చేయను
నేనొక ప్రేమికుడిగా మారడానికి
నా మార్గాలు అసాధ్యమైనవి కావడానికి
నాలో విప్లవాంకురాలు చిగురించడానికి
నీవందించిన స్ఫూర్తిని మరువనెప్పుడు..!

కాల గమనంలో
బతుకుదెరువు కోసం
మరో చోటుకు వెళ్ళినా కూడా
నిన్ను వదిలింది లేదు ఏనాడూ
అప్పుడప్పుడు నా పాదాలు
నిన్ను స్పృశించినప్పుడు
తల్లిలా అక్కున చేర్చుకున్నావు
ఎట్లున్నవని పలకరిస్తున్నప్పుడు
తప్పిపోయిన పిల్లాడు
తల్లి ఒడిని చేరినట్టుగుంటది నాకెప్పుడు..!

నా కలల వాకిళ్ళను
అక్కున చేర్చుకున్న ఇండ్లవి
ఎందరెందరో గుర్తు పడుతుంటారు
ఏమేమో అడుగుతుంటారు
తెలిసీ తెలియని బాల్యం సంగతులు
మదిలో నిత్యం నెమరు వేస్తూనే ఉంటాయి
కొన్ని చిరునవ్వులు కొన్ని చిరు కోపాలు
కొన్ని అనురాగపు అనుబంధాలు
కొన్ని విషాదాలు కొన్ని కౌగలింతలు
ఒక తరానికి సరిపడినంత అనుభవాలు..!

ఒక వీధి అరుగును చూస్తాను
నా అనుభూతులు జ్ఞప్తికి వస్తాయి
ప్రతి గడప చెప్పే సంగతులు
మళ్ళీ మళ్ళీ గుర్తుకు వస్తుంటాయి
ఆ మనుషులతోడి సంబంధాలను
ఇప్పుడున్న పరిస్థితులతో పోల్చడం
నాకు అసాధ్యమే అవుతుంది..!

చెరువు గట్లమీద తాడి చెట్లు
మిత్రులతో కలిసి తిరిగిన దారులు
చుట్టూ అల్లుకున్న కంచెలలో
జులాయిగ తిరిగిన రోజులు
తెరిచిన పుస్తకంలా కనిపిస్తాయి
గుంపులు గుంపులుగా నడుచుకుంటూ
బడికెళ్ళిన తీపి గుర్తుల
తాజాదనమింకా తగ్గనేలేదు..!

ఊరంటే సకల శాస్త్రాల విశ్వవిద్యాలయం
ఊరంటే కురుస్తున్న వెన్నెల చల్లదనం
ఊరంటే విడువని అనుబంధాల స్రవంతి
ఊరంటే వెలుగులనిచ్చే తూర్పు కొండ
ఊరంటే పరవళ్ళు తొక్కే సమూహం
ఊరంటే పంట పొలాల కౌగిలింత
ఊరంటే అడవుల పచ్చదనం
ఊరంటే సామూహిక జీవనానికి పతాక
ఊరంటే సర్వ విజ్ఞాన గని
ఊరంటే ఆధిపత్యంపై ధిక్కార స్వరం
ఊరంటే అమరుల నెత్తురు చారిక
ఊరంటే అనేక దుఃఖాల కలబోత
ఊరంటే దారిచూపే మార్గదర్శి
ఊరు సరిహద్దులను దాటుతూన్నప్పుడల్లా
స్మరించుకుంటూనే ఉంటాను
పునర్దర్శన ప్రాప్తిరస్తు..!
పునర్దర్శన ప్రాప్తిరస్తని...!

– గోపగాని రవీందర్
9440979882

చదువుకు దూరాన...

అనాగరికులుగా వుండుకుంటు.
అక్షరాలకు దూరం కాకుము..
నాగరికులుగా మారుటకు..
చదువువైపుకు అడుగులేయుము..

ఎన్నో ఏండ్ల నుండి చదువునకు.
అవతలగాను బతుకుతుండెను..
ఎతలన్నీ తీరుటకొరకు..
చేరువకాండి అక్షరాలకును..

శ్రమను నమ్ముకొని బతికేటి.
జీవులు విద్యకు దూరమాయెను..
చదువుకుందామనుకున్నా.
దగ్గరకు రాకుండ చేసెను..

కులాల,మతాల పేరుతోటి..
కుమ్ములాటలు పెట్టిస్తుండెను..
చదువు సంధ్యలకు రానీయక..
సంస్కార హీనులను చేసెను..

–పసుల.శంకర్
9542181301

సావిత్రి బాయి పూలే ఆటవెలది పద్యాలు

రాళ్ళ దెబ్బ తినిన రత్నమాలె నిలిచె
మగువలకిక రక్ష మహిన చదువె
మూర్ఖులగు జనులకు ముదిమిగా తెల్పెగా
మార్పు యవసరమని మనకు తెలిపె..!

భర్త తోడ కలిసి బహుజనుల కొరకై
అక్షరమును నేర్పె యవని యందు
మహిళ చదువు కొనిన మహిన వెలుగునిచ్చు
దారి చూప కదిలె ధరణి లోన.!

విద్య విలువ యెరిగి విలువలు బోధించి
మహిళ లోక మందు మార్పు కోరి
కదిలె వీర వనిత కలిమిలేములనక
తొలి మహిళ గురువుగ తుదకు నిలిచె.!

స్వార్థ మేమి లేక సావిత్రి కదిలెగా
అక్షరముయె మనకు రక్ష యనుచు
చదువ మనుచు చెప్పె జనుల మేలుసలుప
మహిళ లోక మందు మణిగ నిల్చె.!

–సునీత బండారు
9440671530

మట్టి పరిమళం మా అమ్మ

మా అమ్మ పాదాలు పాములా పాకితేనే
మా ఇంట్లో పొయ్యి వెలిగేది
మా అమ్మ కరములు కదలాడితేనే
మా నోట్లోకి నాలుగు మెతుకులు వెళ్ళేది
ఆమె చెమట చుక్కలు అవనిపై రాల్చితేనే
మా కంచంలో బువ్వ పూలు పూసేది–

ఎర్రటెండకు పైట కొంగును అడ్డేసి
ఎండిన దొక్కను ఏర్పడకుండా
మంచి నీళ్ల తోనే నింపేసి
పొద్దంతా వరి కంకిలా వంగుతూ
మదినిండా పచ్చదనాన్ని పరిచే మా అమ్మ
పనిలోనే ఆనందాన్ని వెతుక్కుంటది
పచ్చడి మెతుకులతోనే పరవశించే
మా అమ్మ నిజంగా మట్టి పరమళం

పగిలిన బంధాలను కలిపి కుట్టుతూ
మాటల మధువు తోటి ముసుగేసుకున్న
గుండె తలుపులను తెరుస్తుంది
సమస్యల శకలాలు విరిగి పడినపుడు
ఆశల గుడిసె కూలిపోతున్నపుడు

ఆమె ధైర్యాన్ని భుజాలకెత్తుకొని
నిట్టాడై నిలబడతది మా అమ్మ

నా పెయ్యి జర్రంతా సుస్తి జేస్తే
ఆమె తనువంతా తల్లడిల్లి
తన కంటి రెప్పలను కాపలా పెడుతుంది
కోలుకునే దాకా కోటిదేవతలకుమొక్కుతూ
ముడుపులు కడతది మా అమ్మ
మా అమ్మ ప్రేమ ముందు
అంబరం చిన్నదే.

ఒక్క చీర ఒంటి మీద
మరొక్క చీర పండగలకు కట్టే మా అమ్మ
ఆర్బాటాలకు ,అందాలకు బహుదూరం
రూపాయి నూనెతో తాలింపు చేసినా
ఎల్లిపాయ కారం వేసి పెట్టినా
మా అమ్మ చేతి వంట అమృతమే.

నేను సమస్యల సుడిగుండంలో చిక్కినపుడు
ఆమె అనుభవాల పుస్తకమై
సమాధానాలు వెతికిపెడుతుంది
నేను అక్షర కుసుమంగా వెలుగుతున్నానంటే
మా అమ్మ
ఇచ్చిన ఇందనమే

–తాటిపాముల రమేష్
7981566031

రెండక్షరాలేనా....???

రెండక్షరాలా పదంగా
పలుచన చేయబడుతుందా..!
రెండు హృదయాలకే
ముడి వేయబడుతుందా...!
స్వార్థంతో నలిగిపోయి
సంకోచం చెందుతుందా...!

అవినాభావ సంబంధం
అడుగంటి, అలుసైందా....!
ఏమో .!!! కలిమయమో...!!!
"ప్రేమ" రెండక్షరాల పదమన్నా...!
పదం ప్రతీకే కానీ,ప్రేమ కాదు.
ప్రేమకు పరిమితి లేదు
పగ, ప్రతీకారం లేదు
ప్రేమ విశ్వవ్యాపితం.

అదో ప్రవాహం...
అందరిని, అన్నిటినీ
కలుపుకొని పోవటం
కలిసేవాటితో కలిసిపోయి
కలవనివాటిని కరిగిస్తూ...
వడి వడిగా సాగటం దాని నైజం.

ఎండిన గుండెలను తడిపి
చిగురింప చేయటం
ఎల్లలు లేని ఆనందాల్లో
ముంచేయటం దాని గుణం.
కల్మషం లేని, కనిపించని
మరిపించే మధురానుభూతి ప్రేమ
సృష్టికీ, పునఃసృష్టికి సంధానం ప్రేమ
జీవ నిర్జీవ జగత్తుకు
ఆధారం ప్రేమ.

–వి. పద్మ
9951445867

ఏదో తెలియని వత్తిళ్ళు

మనకు మనమే మానసిక వత్తిళ్లను
మనసు పొత్తిళ్లలో దాచుకున్నాము...
అసంకల్పిత ఆలోచనలను
గుండె నిండా నింపుకున్నాము...

బరువైన మోతను
గుండెలమీద మోపుతున్నాము..
పరుగులతో మరుగున
పడిపోతున్నాము...
మన తలరాతను మనమే
మార్చుకుంటున్నాము...
ఇన్నాళ్లుగా ఇన్నేళ్ళుగా
కష్టాలను అనుభవిస్తున్నాము...
నష్టాలను భరిస్తున్నాము...

అనారోగ్యం ఆకస్మిక తనిఖీ చేస్తోంది..
ఎన్నెన్ని సమరాలో..ఎన్నెన్ని త్యాగాలో
పెనుముప్పును ఆరోగ్యంపైన మోపుతోంది...
ఇనుపగజ్జల తల్లి
ఇల్లంతా సదురుతుంది...
ఇక కష్టనష్టాలే ఉంటాయి...
ఓదార్పుఇచ్చే ఓర్పున్న వారులేరు..

చిత్రాంగా ఉంది మనబతుకు...
అప్పటి కప్పుడే చింతలు చేసి
వింతలు చూసి
తలతిక్క కళ్ల కెక్కుతుంది...
అప్పటికప్పుడే వణుకు పుడుతుంది...
ఎప్పటికీ అర్థంకాని వ్యక్తులను
సోపతి చేస్తే జీవితం ఇట్లే ఉంటుంది..

అస్తవ్యస్త వ్యవస్థగా మారుతుంది...
గొప్పగా మోసగించడం తెలియదు..
ఇంపుగా మాట్లాడడం తెలియదు...
ఈ అనంతమైన స్వార్థంలో...
చిక్కుకున్నాం..ఈ తిప్పలు తప్పవు..

అంతం ఎప్పుడో తెలియదు...
నిజాన్ని పాతేసే ఇజం...
ఇజాన్ని నెట్టేసే మనిషి నైజం...
వాస్తవాన్ని తొక్కేసి
అస్తమానం మెక్కుతున్నారు...

ఎదుటిమనిషి మనసును చంపి
పరిధి దాటి పొగరు పెంచి
పగల సెగలు పొగలు నింపి
ప్రేమముసుగులో మోసముతో
బతికేటోళ్లు కొందరు...
చచ్చిబతికినోళ్లు కొందరు...

నిషాలో ఉన్న మనిషి ఎప్పటికీ
కుశలంగా ఉండడు...
కుళ్లు లోకం ఇది..
ఇంకా కళ్ళు తెరవలేదు...
విస్మరించిన మంచితనం...
మరిచిపోయిన మానవత్వం...
అందుకే తెలియని
మానసిక వత్తిళ్ళు...

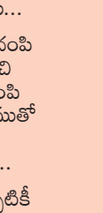

–అంబటి నారాయణ
9849326801

సైనికుడా!

నీ అణువణువు
జనగణమన పాడుతున్నదేమో
నువ్వు నడుస్తుంటే జాతీయగీతం
వినబడుతున్నట్లున్నది
నీ గుండెనిండా మువ్వన్నెల జెండా
నిండి ఉన్నదేమో
నువ్వు తలెత్తి నిటారుగా నిలబడితే
గర్వంగా జాతీయజెండా ఎగిరినట్లున్నది
దేశానికి కనురెప్పవు నీవు
ఇరుకుతనానికి కనువిప్పువి నీవు
నీ భుజాన వేలాడే తుపాకీకి
ఈ దేశమంత బరువుంది
నీ మిలటరీ చొక్కానిండా
ఈ దేశపు పరువుంది
నీ అసమాన పోరాటానికి
మంచుకొండకు సైతం
ముచ్చెమటలు పోస్తున్నాయి
గన్నుకు సైతం
వెన్నులో వణుకు పుడుతోంది
సరిహద్దుల్లో నువ్వు
నిద్రలేకుండా నిల్చుంటే

నీ గుండె ధైర్యపు నీడలో మేము
ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్నాం
నీవు అక్కడ సులువుగా ఊపిరి వదిలేస్తుంటే
మేము ఇక్కడ హాయిగా
ఊపిరి పీల్చుకుంటున్నాం
నీ ఊపిరిగా ఉండలేని గాలికూడా
ఊపిరి ఆడక చస్తోంది
నీవు లేవనే బాధతో
దుఃఖం గడ్డకట్టి హిమాలయమైంది
నీ గుండెలోకి దూరిన గుండుకూడా
గుండెబద్దలయ్యేలా రోదిస్తోంది
బయటకి తీసి చూస్తే
రక్తపు కన్నీరు కారుస్తోంది
శత్రువు విడిచిన బుల్లెట్టే అయినా
నీ గుండెలో చోటు దొరికినందుకు
తన జన్మ సార్థకమైందని అనుకుంటోంది

–డి.క్రాంతి కుమార్
7396721108

కరోనా కథలు

జులాయి

(కథ)

జులాయిగా తిరుగుతూ ఎవరితో వడితే వారితో తగవు లేసుకుంటూ, రౌడీ షీటర్‌గా పేరు గాంచిన తన గారాల పుత్ర రత్నం సందేశ్‌ను చూసి తనలో తాను కుమిలిపోయేది రత్నమ్మ. బాల్యం నుండే వాడు కొంటె పనుల్లో మేటి. ప్రతి ఒక్కరితో గిల్లిగజ్జాలు తెచ్చుకునేవాడే. వయస్సు పెరిగినా కొద్దీ వాడి ఆగడాలూ అంతకంతకూ పెరుగుతూ వచ్చాయి. తనకు తోడుగా ఒక ముఠాను కూడా తాయారు చేసుకున్నాడు.

అమ్మాయిల్ని ఏడ్పించడం.. కనిపించిన ప్రతి వాడితో తగువు లేసు కోవడం, రౌడీకి ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ వచ్చేశాయి. డబ్బుకు అమ్ముడుపోయి, భూ తగాదాల్లో తల దూర్చడం, కుటుంబ వ్యవహారాల్లో,. ఇలా అన్నిట్లో తానై దబ్బులకు కక్కుర్తి పడి వ్యవహరించే వాడు. తన దృష్టిలో ఏదైనా విషయం వచ్చిందంటే ఎంతకైనా తెగించి సాధించుకొనేవాడు, చివరికి హత్యకైన వెనుకాడే వాడు కాదు.

మంచీచెడులు, అన్యాయం అతనికి పట్టింపులు లేవు సహాయం మడగడానికి ఎవరు ముందు వెళ్లి అడిగితే వారికే. వెనక వెళ్ళిన వాడి

వాడి ఆగడాలు రోజు రోజుకూ మితి మీరి పోతున్నాయి.. విసిగి వేసారిన జనాల్లో "ఈ దరిద్రుడికి తొందరగ చావొస్తే బాగుండు" నే పరిస్థితి విచ్చేసింది.

గతి అంతే, అది న్యాయమైనా అన్యాయమైన. రాజకీయ నాయకులు కూడా సందేశ్‌ని వినియోగించుకొనే వారు. ఎన్నో సార్లు జైలుకు వెల్లొచ్చాడు కూడా,అయినా అతనిలో మార్పు లేదు. పైగా మరింతగా పెట్రేగి పోయేవాడు..

వాడి ఆగడాలు రోజు రోజుకూ మితి మీరి పోతున్నాయి.. విసిగి వేసారిన జనాల్లో "ఈ దరిద్రుడికి తొందరగ చావొస్తే బాగుండు" నే పరిస్థితి విచ్చేసింది.

ఇలా అపర రావణునిలా, కంసునిలా పెట్రేగి పోతున్న సమయంలోనే, ప్రపంచములోనే ప్రసిద్ధిగాంచిన చైనా గోడను దూకి వచ్చిన మహమ్మారి వైరసొకటి ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలకు వెళ్లినట్లే మన దేశానికి కూడా వచ్చేసిందని ప్రచారాలు ముమ్మరమయ్యాయి.

ఇది కంటికి కనబడనంత సూక్ష్మమైనదని, ఇది మనుషులను వాహకంగా చేసుకుని ఒకరినుండి మరొకరికి వ్యాపిస్తుందని శాస్త్రజ్ఞులు, విజ్ఞులు చెపుతున్నారు.

ఈ వైరస్ సోకిన వారిలో మొదట జలుబు లక్షణాలు కనబడతాయి అనీ ముందుగా మన చేతిపైకి వచ్చి, ఆ తర్వాత మన వ్రేళ్ళ ద్వారా కంటిలోకి, ముక్కు ద్వారా గొంతులోకి వెళ్లి ఓ రెండు మూడు రోజులు అక్కడ తిష్టవేసి, అనుకూల సమయం దొరకగానే మెల్లిగా ఊపిరితిత్తులలోకి వెళ్లి ఆ క్రిమి పుంఖాను పుంఖాలుగా విచ్ఛిన్నమై విజృంభిస్తుందనీ అనక ఊపిరితిత్తులను పని చేయనీయకుండ చేసి, ఊపిరి ఆడకుండా కావడంతో ప్రాణ వాయువు దొరకక మనిషి ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతాడు. అలా శరీరంలోని అణువు అణువు నిర్వీర్యం అయి చివరికి మనిషి శ్వాస వదులుతారు" అని వార్తా పత్రికలు, రేడియోలు, టీవీలు కోడై కూస్తున్నాయి.

అంతే కాదు కరోనా వైరస్ చికిత్స లేని రోగమని, ఈ రోగం రాకుండా చూసుకోవడ మొక్కటే దారి అని, అందుకు గాను పరిసరాలతో బాటు వ్యక్తి గత శుభ్రత పాటించాలని, గడప దాటి బయటకు వెళ్లక ఇంట్లోనే ఉండాలని, ఒకవేళ అత్యవసరమై వెళ్ళినా నోటికి మాస్క్‌ను ధరించాలని, బయటికి వెల్లొచ్చిన మనిషి బయటే కాళ్ళూ చేతులు కడుక్కోవాలి, బయటికి నుండి తెచ్చిన ఏ వస్తువు చివరికి కూరగాయాలైన సరే కడిగి మాత్రమే ఇంట్లోకి తెచ్చుకోవాలని, మాటి మాటికి చేతులు సబ్బుతోగాని, సానిటైజర్‌తో గాని శుభ్రం చేసుకోవాలని, మనిషి మనిషికి కనీసం ఆరడుగుల దూరం పాటించాలని, ప్రతిరోజూ ప్రతి ఒక్కరూ గోరువెచ్చని నీళ్ళతో పుకిలించాలని, ఆహార పదార్థాలు తాజాగాను వేడిగానున్నవి మాత్రమే భుజించాలని, అందులో శాఖాహారానికే ప్రాధాన్యతనివ్వాలని చెప్తూ ముఖ్యంగా 10 సం॥రాల కన్నతక్కువ 50 సం॥రాల కన్న ఎక్కువ వయసున్న వారు ఈ వైరస్ యెడల అప్రమత్తమై ఉండాలని చెప్పారు. ఒక్కోసారి రోగ లక్షణాలు కనిపించకుండా దాగి ఉంటుందని కూడా చెప్పారు. ముఖ్యంగా విదేశాల నుండి వచ్చిన వారిని కలువ కూడదు, కరచాలనం అసలే చేయరాదు. ఇది కంటికి కనబడని వైరస్ కాబట్టి ఎవరిలో ఉందో ఎవరిలో లేదో తెలువదు" అని ఇలా ప్రతి రోజు హెచ్చరిస్తూనే ఉంది ప్రభుత్వం.

అయినా కొందరు మూఢులు మతమని, దేవుడని, మా దేవుడు, మా మతం అన్నీ చూసుకుంటుందని, ఖర్మ సిద్ధాంతాన్ని నమ్మి బేపరవాయిగా ఉండి, ఎక్కడో మూలన నక్కి ఉన్న కోవిడ్ వ్యాధి భూమండలమంతా వ్యాపింప జేయడమైంది.

అలాగే నేనొక కండలు తిరిగిన మొసగాన్నని విర్ర వీగుతున్న సందేశ్ దగ్గరికి తన భూ తగాద విషయం ఎంతవరకొచ్చిందో అడుగుదామని అతనింటికొచ్చి "బాబయ్యా! దండాలయ్యా" అంటూ "గా భూమి.." అని ధీనంగా.. అడిగాడు. రంగయ్య అనే అసామి.

ఆ.. రంగయ్య అయిపోతుందిలే రెండ్రోజుల నుండి జలుబై బయటికెల్ల లేదు.. అయినా మా పోరగాల్లని పంపిస్తాలే.. అది సరేగా మిగతా.." అతని మాట పూర్తవక ముందే.

"అయ్యా! మిగతా డబ్బు పూవుల్లో పెట్టి ఇస్తానయ్యా! వచ్చేటప్పుడే తెచ్చేవోన్ని బ్యాంకులు సరిగా.. అవునయ్యా! గదేదో అయిరెస్ వచ్చిందట గదనయ్య.. లాక్‌డౌన్.." అంటూనే "అయ్యా! మీరు సాన దగ్గుతున్నట్టురు దవాఖాన.." రంగయ్యకు సరిగా

అని అలా అన్నాడో లేదో ఆ డాక్టర్ చెంప చెల్లుమనిపిస్తూ "దొంగ నా కొడకా! కరోనా వొచ్చిందంటావురా? బేవకూబ్ జరిగిక్కడి నుండి" అని చెడా మడా తిట్టి పంపించేశాడు.

చెప్పరాక తొత్తురు పోతుంటే..

"అవునవును.. స్వరం ఆసుపత్రి కెలదామంటే అన్నీ బందే అంటాండ్రు.." అన్నాడు సందేశ్.

"మీకేం బందయ్యా! ఏడైనా చూఇంచుకోవచ్చు" అని చెప్పి రంగయ్య వెళ్లి పోయాడు.

రంగయ్య వెళ్లిపోగానే సందేశ్‌లో ఎక్కడో మూలన దాగి ఉన్న అనుమానపు భయం బయటికి రాగానే పులిలాంటి సందేశ్‌లో పిల్లిలాంటి పిరికితనం ఆవరించేసింది. తక్షణమే తనకు అందుబాటులో ఉన్న ఆర్ఎంపీ డాక్టర్‌కి కబురంపాడు. ఆ డాక్టరతను వచ్చి రావడంతోనే దూరం నుండే కేవలం ముఖ కవళికలు పసిగట్టి "సర్ మిమ్మల్ని చూస్తుంటే అదేదో కరోనా లక్షణాలున్నట్టు దవుట్ వస్తున్నది.."

అని అలా అన్నాడో లేదో ఆ డాక్టర్ చెంప చెల్లుమనిపిస్తూ "దొంగ నా కొడకా! కరోనా వొచ్చిందంటావురా? బేవకూబ్ జరిగిక్కడి నుండి" అని చెడా మడా తిట్టి పంపించేశాడు.

పైకైతే మేకపోతు గాంభీర్యం చూపించాడు గాని, లోలోపల ఏదో దిగులు మొదలైంది అతనిలో. డాక్టర్‌పై బీపీ పెంచుకున్న బాహుబలిలోఓ దగుఫ్, ముక్కు కారటం, కల్లెర్ర బారటం, ఎక్కువైపోతోంది. ఏం చేయాలో అర్థం కావడం లేదు. ఒక్క చేత్తో పది మందిని తుక్కు తుక్కు చేసిన తాను నీరసించి పోతున్నాడు. అలా ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడు. అలా ఆలోచిస్తున్నంతలోనే 108 వ్యాన్ రానే వచ్చేసింది. వ్యాన్ రాక చూసి నివ్వెరపోయాడు. వ్యానెలా వచ్చిందని అలా ఆలోచిస్తున్నాడో లేదో వ్యాన్ నుండి వైద్య సిబ్బందితో బాటు, ఇంతకు ముందు తన దగ్గరికొచ్చిన ఆర్ఎంపీ డాక్టర్ కూడా దిగాడు. బహుశా ఇది అతని పనే అయ్యుంటుందని అనుకుంటున్నంతలోనే వైద్య సిబ్బంది, పోలీసులు కల్సి అతన్ని బలవంతంగా వ్యాన్ ఎక్కించేశారు.

అప్పటికీ "నాకేం కాలేదు నన్ను జబర్దస్త్ ఎక్కిస్తున్నారు." అని అంటూ బండ బూతులు తిడుతున్నాడు విపరీతంగా దగ్గుతూనే.

క్వారెంటన్‌లోకి తీసుకెళ్లి టెస్టు చేశారు. రెండు రోజుల తర్వాత కోవిడ్-19 లక్షణాలున్నాయని రిపోర్టు వచ్చింది!

అతనికి చికిత్స చేస్తున్న డాక్టర్లూ, నర్సులూ, ఆయమ్మలూ చాల మంది అతని పీడితులే.. తామందరు చికిత్సా పరమైన డ్రెస్ (పీపీఈ)లో ఉండడం మూలానా సందేశ్ వారిని గుర్తు పట్టడం లేదు.కాని డాక్టర్లు సిబ్బంది మాత్రం అతన్ని గుర్తు పట్టారు. అయినా ఆ విభేదాలన్నీ మరిచి తమ విద్యుక్త ధరాన్ని ఎంతో ఓర్పుతో సంపూర్ణంగా పూర్తి చేశారు.

కొన్నాళ్లకు సందేశ్ పూర్తి ఆరోగ్యముతో డిశ్చార్జ్ అవబోతున్న సమయంలో తనకు వైద్య చికిత్స చేసిన డాక్టర్లకు, సిబ్బందికి చేతులెత్తి మొక్కుతు "నిజంగా మీరు ప్రత్యక్ష దేవుళ్ళు. అహంకారంతో మీలో చాలా మందినీ నేను పంపించాను. అయినా మీరు అవన్నీ పక్కన పెట్టి, నిష్కల్మషమైన సేవ నంధించారు. నేను ఈనాటి నుండి గతంలో చేసిన దుర్మార్గాలన్నీ విడిచేస్తున్నాను. నేను సంపాదించిన ఆస్తులన్నీ ఈ వ్యాధిని రూపుమాపడానికి, వ్యాధి గ్రస్థుల చికిత్స కోసం, వారి సంక్షేమం కోసం విరాళంగా ఇచ్చేస్తున్నాను" అని అంటూ రెండు చేతులతో నమస్కారం చేశాడు సందేశ్.

ఇది గమనించి అందరూ ఎంతో సంతోషపడ్డారు.

ఎంతటి మొనగాడైనా ప్రకృతి ముందు దిగదుడుపేనని రుజువైంది.

అందుకే నేనన్న వాడు నెత్తిలో పేనై చచ్చాడంటారు బహుశ అది ఇదేనేమో మరి...

–దారం గంగాధర్
సెల్:9848384777

ఆధార్... ఆధార్...

అంకగణితం పాఠాలు చెప్పినప్పుడు
అంకెలన్నీ నాతో ఆటలాడుకున్నాయి
అవి ఈ రోజు నన్నూ మనలందరినీ
ఇలా బంధించగలవని ఊహించలేదు

నేడు మనిషి అస్థిత్వాన్ని నిర్ధారించేది అంకె
ఏ సేవలందించాలన్నా పై చేయి తనదే
నవజాతశిశువు సైతం
తప్పించుకోలేని బంధం
మానవకల్పిత సాధనపత్రం ఈ ఆధారం

ఓటరుగానో,ఖాతాదారుగానో,మరోలానో
బతుకును ముడివేసి నడిపిస్తుంది
తప్పొప్పులేవున్నా అడుగడుగునా గండాలే
కాటికిచేరేవాడు కూడా కట్టుకు ఊరేగాల్సిందే

నోట్ల కట్టల్లో నోట్లవిలువను గుర్తించగలం
చీమలపుట్టల్లో పాములనూ పట్టగలం

గొర్రెలైనా బర్రెలైనా మందలో పట్టేగలం
జనకోటి సంద్రంలో నిన్నూ నన్నే పట్టలేరు

నడి సంద్రపు బతుకునావను ఒడ్డుకు చేర్చేది
మనుషుల జాబితాలో మనల్ని కూర్చేది
ఎవరెవరికో ఏవో అంతస్తులు పేర్చేది
నిస్సందేహంగా ఆధార్ కార్డే సుమా!!

ఆమధ్య భావితరం కోరికేదో తెలిపిందట
మరుజన్మలో చరవాణి గా పుట్టాలని
మరికొన్నాళ్ళాగితే మనిషి తానూ
ఆధార్ కార్డ్ గా పుట్టాలనుకుంటాడేమో..?

–డాక్టర్ చక్రపాణి యిమ్మిడిశెట్టి
9849331554

ఎవరి గోల వారిదే

ఇంటిల్లిపాదీ ఒకే గదిలో...
అయినా...
ముచ్చట్లు వరదెత్తుతూ...
నవ్వుల జలపాతాలు దూకుతూ...
ఇంటిపైకప్పు
ఎగిరిపోయే కాలం కాదిది...

తలకొక్క సెల్ ఫోన్‌లో
ఒక్కొక్కరి అభిరుచి ఒక్కోటై
తమ తమ ఇష్టారీతిన
సంచరిస్తూ...
ఒక్కొక్కరూ ఒక్కోరీతైన
సంతోషంలో తలమునకలవుతూ...

ఒకరికొకరు ఏదీ పట్టక
ఎవరి అభిమతం వారిదనిపిస్తూ...
ఒకే గూటిలో
వేరు వేరు జాతి పక్షులు
సంచరిస్తున్నట్లుగా
సాగిపోతున్న కుటుంబాలెన్నో...!

కాలమెప్పుడూ ఒకే రీతిన సాగదు కదా...!

అతి ఏదైనా
అనర్థదాయకమేనన్న మాట మనమెరిగినదే...

మితిమీరినవన్నీ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు
వెగటుపుట్టుట ఖాయం...

ఉందిలే మంచీ కాలం ముందూ ముందూనా
అనే ఆశ చావకుంటే
నవ్వుల పంటలు పండే రోజులు
మళ్ళీ మన ముందుంటాయి!

–వెగ్గలం ఉషశ్రీ
9440370066

యువత నవతరం

ఎన్నటికీ ఎప్పటికి ఆధునిక
ప్రపంచ చరిత్రకు యువత పరుగులు
దేశ అభివృద్ధికి దిశా నిర్దేశకులు...
ఒక అద్భుతాల సృష్టికర్తలు
గడిచిన కాలం తో పోరాటం
సమాజాన్ని పాత పోకడలకు స్వస్తి చెప్తూ
కొత్త ఆలోచనలను పదును పెడుతూ
జీవన విధానాలను కాలం కంటే వేగంగా
చారిత్రక ప్రగతిలో యువత ఆలోచనలలో
క్రియాశీల ప్రాత పోషిస్తుంది.....
అందుకే
యువతకు నిష్కలమైన భాద్యత
కలిగి ఉండాలి...
సామాజిక స్పృహతో
ముందుకు సాగాలి...
మద్యపానం, ధూమపానం,
మాదకద్రవ్యాలకు బానిసలుగా మారోద్దు

సమస్యలపై ప్రజలను నిరంతరం
చైతన్యవంతంతో
ప్రగతిశీల భావాలతో
సమ సమాజ స్థాపనకు
అడుగులు వెయ్యాలి....
సామాజిక రాజకీయలో ఉద్యమించాలి..
స్వీయ క్రమ శిక్షణలో
దేశ పురోగతి కి యువ శక్తితో
యువ తరం నవతరం
అంతఃకరణశుద్ధితో
భాద్యతతో ఉండాలి...

–ఎలగొండ రవి
9848770345

కంటి వెలుగులు

కాలమే ఒకరిని రాజును చేస్తుంది
ఒకరిని పేదగా తోస్తుంది..!
కాలమే ప్రకృతియై శోభిస్తుంది
వికృతంగా బాధిస్తుంది..!!
కాలం విజయంలో ముంచేస్తుంది
అపజయంతో దించేస్తుంది..!
కాలమే అత్యున్నత పురస్కారం
అతి భయంకర తిరస్కారం...!

–మరికంటి
సెల్: 9640407103

నానీలు

శ్వాస
నిన్ను బ్రతకనిస్తుంది
ఆశ
నీకు బ్రతుకునిస్తుంది

ఉదయానికి
స్పృహ ఎక్కువ
ఎన్ని హృదయాలను
మేల్కొలుపుతుంది
కలం
కత్తెరెగా మలిస్తేనే

జబ్బు పడ్డ వ్యవస్థకు
శస్త్రచికిత్స.
ఎప్పుడు
ఒంటరినని అనుకోకు
నీ అంతర్ముఖం
నీతోనే

–కయ్యూరు బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

పద్మశ్రీ ఆశావాది ప్రకాశరావు గారి స్మృతిలో...

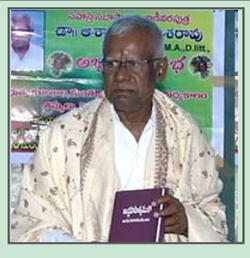

గురుభక్తినందున గురినిన్పెల్పె
అధ్యాపకత్వంబుననలరెయాతడు
అవధానమందున చేవజూపె
అంటరానితనమునదుపుజేయనతడు
అనవరతంబగు అరినిజేసె
సమరససాహితీ సారథ్యమునతడు
దళితకులమునందు దీప్తినింపె

అతడె ఆశవాది ఆత్మగల్ల మనిషి
స్పర్శతోడ నాకు స్ఫూర్తినొసఁగి
సాగిపోవు కవన సాయుజ్యముకలిగె
భరతసుతుడు తాను భాగ్యమతుడు

–సాకి
9951172002

డబ్బు- ప్రేమ..

ఆటవెలదులు..!

డబ్బుచేతసకల దాంబికములనొందు
ధనమునిత్యమన

మన భాష - మన శ్వాస.

అతి సుందరం

సుమధురం...
మొదటి గురువై తల్లి నేర్పే
తొలిపలుకుల తీయదనం...
గోరుముద్దలు వేళ చందమామని
చూసి పాడే అమ్మ పాటలోని కమ్మదనం..
ఆర్తిలో ఆవేదనలో ఉబికివచ్చేది..
ఆత్మీయ పలకరింపు వేళ
శాశ్వతమై నిలిచిపోయేది..
లలితం అతి సరళం
అక్షరమాలలోని ఆ పదాల మాధుర్యం..
అచ్చులు హల్లులు అల్లికలో
అతి సుందరమైనది..
అది ఆది నుండి మన తెలుగువారి
శ్వాసగా నిలిచిపోయినది..
మహారాజులచే కీర్తించబడినది..
మహా కవి పుంగవులచే
సుమధుర కావ్యాలుగా లిఖించబడింది..
అమరమైనది నా భాష అతి మధురమైన
నా తెలుగుభాష..
పరభాష మోజులో పడి మరచిపోవద్దు
మన మాతృభాషను..
విధిగా
రాబోయే తరాలకు వారసత్వ
సంపదగా అందివ్వాలి
మన ఊపిరిలో కొలువైన
తెలుగు భాషను....

-దూడపాక శ్రీధర్..
9666375277..

ఫాం హౌజ్

పొలం

నిత్య బాలింత
మానని గాయాల ముంత!
గట్టు మీద నిలుచున్న
పూరి గుడిసెనో
పాల రాతి మేడనో
అది ఏదైనా కాని
ఆ పంట పొలానికి
భరోసా నిచ్చే ఒంటరి గీతం!
కాపు కాసే ఆసామికి
నిదురలో మెలుకువలో
కనువిందు చేసేది
పురివిప్పిన ఆకు పచ్చని
ఆ పంట పొలమే!

చెట్లూ పుట్టలూ
పశువులూ పక్షులూ
నిత్యం ప్రభాత వేళ
రైతును జుగల్బందీతో
మేల్కొలుపుతాయి!

కలుషితం కాని
గాలీ నీరూ
మట్టితో మమేకమై
జీవనోత్సాహాన్ని మేలుకొలుపుతాయి!

దాహమేస్తే
పారే పంట కాల్వ జలాన్ని
ఆకలేస్తే
ఆలి కట్టి తెచ్చిన సద్ది మూటని
పశు పక్ష్యాదులతో కలిసి
పంచుకున్నప్పుడు
మనలో జీవ కారుణ్యం
పారే జల కవితోత్సవమైతది!

పెను గాలులు వీచినప్పుడు
తుఫాను భీభత్సం తరుముతున్నప్పుడు
పాలిచ్చే పశు సంపద
కాపుగాసే కుక్క పిల్లా
గుడ్డి వెలుతురులో బెంగగా
తమ ఎదుటే ఉన్న రైతును చూసి
పోరాటానికి సిద్ధపడతాయి!

అపరాహ్నం వేళ
నీరు పట్టిన చేతులే
కాయనో పండునో కోస్తున్నప్పుడు
బాయి గడ్డ మీది ప్రతి ఫల వృక్షం
ఆకలి తీర్చే అమ్మై పులకరిస్తుంది!

తాను ఎదుగుతూ
తన్మయం పొందే పంట పొలం
రైతు ఎదలో నిలిచి
ఉద్వేగ గీతాలతో ఊయలలూపుతది!

గింజ పడుతున్న కాలాన
పొలం గట్టు మీద
రైతు ఇల్లాలితో కలిసి
మురిపాలు పంచుకుంటున్న వేళ
కను చూపు మేర రేపటి
ఆకు పచ్చని కలలు విస్తరిస్తాయి!

కాలం కత్తి ఎత్తితే
చేనూ చెలకా ఊసురు మంటుంటే
గుండే పగిలేది
మొదట అతనికే!

వ్యామోహం పొరలు గప్పి
ఊళ్ళొదలి పండే పంట పొలాలొదిలి
పట్టణాలు చేరిన మురిపెం
మృత్యు భయం వెంటాడినప్పుడో
రైతు బంధు జమైనప్పుడో
పల్లే పొలం యాదికొస్తయి
మట్టి పాద ముద్రలు
దారి చూపుతయి!

తలలొంచి ఏసి గదుల్లో
స్వేదం దానం చేసిన సాఫ్ట్ వేర్ చేతులు
కూడబెట్టిన సంపదతో
ఫాం హౌజ్ నిర్మాణాలకు
నడుం బిగిస్తాయి!

అర్థాంతరంగా వదిలేసి పోయినా
పేగు బంధం తెంచుకోలేని
దివ్య వ్యవసాయ క్షేత్రం
వారాంతాలలో వచ్చిపోయినా
జీవిత కాలం ధైర్యాన్ని నూరిపోస్తది
లోలోపలి నవనవోన్మేషాన్ని నిద్ర లేపుతవి!

పల్లె అందాలు
బంధాలు అనుబంధాలు
ఆదిమ వాసనలై చుట్టు ముడుతాయి
పల్లెల్లో జీవితముంటే
పట్టణాలలో బతుకుంటుందని యాది చేస్తవి!
పొలం ఎద మీద
దీర్ఘ నిద్రలో మునిగి తేలుతున్న
తండ్రిదో తాతదో సమాధి
వారసత్వ రక్త సంబంధాలను గుర్తు చేస్తది!

నదీ తీరాలకు
అడవులకు పంట పొలాలకు
పరాయి తనం అంటగట్టి
సమూహాలు సమూహాలుగా
ప్రకృతికి దూరంగా
మనం తరలి పోయినప్పుడే
మనిషి ప్రకృతి నుండి విడిపడి
ఒంటరి తనాన్ని భుజానికెత్తుకున్నాడు
కాంక్రీటరణ్యాల మధ్య
జాతరలో తప్పిపోయిన శిశువైయ్యాడు!

ఊపిరాడని తనంతో
తలతిరుగుడు పంకాలు సృష్టించుకున్నాడు
చూపు కోల్పోయి చీకట్లో తడుముకున్నప్పుడు
మిరిమిట్లు గొలిపే బల్బులు కనుగొన్నాడు!

అసహజ జీవనమే
నాగరీక సంకేతమని మురిసి పోయిండు
నేల మీద నడయాడాల్సిన పాదాలు
చంద్ర మండల యాత్రను భ్రమించాయి!

తన సుఖం కోసం
గాలిని నీటినీ నేలనూ
సమస్త భూమండలాన్ని
కాలుష్యంలో ముంచి
ఊపిరి పీల్చుకోవడం కోసం
ఒకింత ఆట విడుపు కోసం
ఫాం హౌజుల వెంట పరుగెత్తడం
ఫుర్ వాపసీ వంటిదే!

జన సమూహాల మధ్య
సుందర నివాస భవనాలు నిర్మించుకున్నా
ఎప్పుడూ నిన్ను ఓ ఒంటరి తనం
వెంటాడుతూనే ఉంటది
పొలం దగ్గరి వెదురు బొంగుల పందిరైనా
అది నిన్నొంటరిని చేయదు
నీవు ఉన్నప్పుడు నీకు నీదై ఉంటది
నీవు పోయాక నీ జాడలు భద్ర పరుస్తది!

రాజ్యాధి నేతలు
వెండి తెర వేల్పులు
అన్ని రంగాల ప్రముఖులు
అదను దొరికినప్పుడల్లా
చేతులు సాచి తల్లె కలవరించే
ఫాం హౌజుల వైపు పరుగులు తీస్తారు!

ధనమూ దాని వల్ల వచ్చే సౌకర్యాలు
సేవకులూ
అవసరార్థం గానం చేసే
సంకీర్తనా పరుల నుండి
ఒకింత స్వేచ్ఛ కోసం
అలవి కాని ఆనందమిచ్చే
సువిశాలమైన ఒంటరితనం కోసం
అనుభవించడం మినహా
వర్ణాతీతమైన మట్టి వాసన కోసం
అర్రులు చాస్తారు!

జానెడు పొట్ట కోసం
నిప్పును కనిపెట్టి
జీవితాలకు నిప్పంటించుకున్న
శాస్త్ర ప్రగతి మనది!

ప్రకృతిలో భాగమైనంత కాలం
ఆకలి దప్పులకు దాచుకునే ఆలోచనల్లేవు
సహ జీవన సౌందర్యం
కోల్పోయిన అసహజ నాగరికత మనది!

ఒక ఏకాంతపు వెలుగు కోసం
ఒక లోచూపు మెరుపు కోసం
ఆకు పచ్చని పొలం ఎదుట నిలువు
జ్ఞానం పాఠం వింటెనే కాదు
అక్కడ మౌనంగా ఉండీ
సంపాదించు కోవచ్చు!

పొలం సరిహద్దుల వెంట
నిలుచున్న చెట్టు ఎదుట నిలబడు
నిలువునా నిన్ను స్కాన్ చేస్తుంది!
పెదవి విప్పకుండానే
నిన్ను అంచనా వేస్తుంది!

పారే పంట కాల్వలో
పాదాలుంచి కళ్ళు మూసుకో
ఆ పారవశ్యం
ఏ అందమైన పద్యమూ ఇవ్వదు!

అడవి మనిషిని కాదనుకో లేదు
మనిషే కాదని తరలి వచ్చాడు
ఇప్పటికి దానికి మనమంటే
ఏ పగా లేదు
చేను గట్టు మీది చెట్టు కింద
కూచుంటే చాలు
ఒంటరి తనమంతా
గాలికి ఎగిరి పోతుంది!
అమ్మ కొంగు విసిరినట్లు
గాలి ఒళ్ళంతా నిమిరి పోతుంది!
బయటి గాయాలకే కాదు
లోపలి గాయాలకు
చికిత్స దానికి తెలుసు!

మనం బయటకొచ్చి
కవిత్వం నేర్చి
అడవి గాచిన వెన్నెలను వృధా అన్నాం
వెన్నెల్లో అడవి అమృతం తాగిన
ఆడ పిల్లనే!

జనారణ్యాలలో
ఇరుక్కు పోయిన మనిషికి
వ్యవసాయ క్షేత్రమే
మెత్తని అమ్మ ఒడి!

పొలాల మధ్య
మనమంతా కలివిడిగా తిరిగినప్పుడల్లా
చెట్టూ చేమా నిశ్శబ్దంగా
మన మాటల్ని అవి వింటూనే ఉంటాయి!
మనమెవరమైనా
పోటీ పడి ప్రేమనొలకబోస్తాయి
ముచ్చట్లెన్నో మూటగడతాయి!

- కోట్ల
వెంకటేశ్వర రెడ్డి
9440233261

సైన్స్ డే

సివిరామన్ ఎఫెక్టు

అదినేర్చుకుంటె విద్యార్థులైతరు ఫర్ ఫెక్టు
సైన్స్ యే మనిషికి మనుగడ
మూడ నమ్మకాలను చెయ్యాలి రిజెక్టు !!

సైన్స్ యే లోకాన్ని శాసిస్తుంది
సైన్స్ యే కొత్తాలోచనలు నేర్పిస్తుంది
ఆసక్తి ఉన్నవారికి....
సైన్స్ యే అనంతాన్ని చూపిస్తుంది !!

మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలవు
మాటలకు కోటలు కూలవు
సైన్స్ యే నిరూపిస్తుంది
వట్టి మాటలు మనజాలవు !!

చిప్పులు కనిపెట్టింది సైన్స్
తిప్పలు తెచ్చిపెట్టింది సైన్స్
ఆలోచనలు సరిగా లేకుంటే
అంతమొందించును సైన్స్ !!

గనులు తవ్వాలంటే సైన్స్
మణులు పొందాలంటే సైన్స్
మరణిస్తున్న మనిషికి...

ప్రాణంపోసేది సైన్స్ !!
సైకిల్ తొక్కిస్తది సైన్స్
వేయికిల్ నడిపిస్తది సైన్స్
అధిక దిగుబడి పంటలు పండిస్తది
మేరాకిల్ చేసి చూపిస్తది సైన్స్ !!

బాంబులను పేలుస్తది సైన్స్
గాయంబులను అరికడుతది సైన్స్
శాస్త్రం స్మృతిమించితే...
విస్ఫోటనం గావిస్తది సైన్స్ !!

పట్టాల లెక్కకు సైన్స్
నోట్లకట్టల తయారికి సైన్స్
భూసారం దెబ్బతీసే...
ప్లాస్టిక్ నూ తయారుచేయు సైన్స్ !!

రాకెట్టు ఎగరడానికి సైన్స్
కనికట్టు లేనిది సైన్స్
అంతరిక్షాన అడుగులేస్తూ..
అద్భుతాల పనిపట్టును సైన్స్ !!

పుస్తకాల పురుగు నీవైనా
ఆలోచించే మెదడు నీదైనా
నీ పుట్టుకె సైన్స్ ఆవిష్కరణ
ఇక సాగిపో...సాధిస్తవు ఏదైనా !!

-తాండ్ర చిరంజీవి
9995180762.

వెలుగు బాటలు... గ్రంథాలయాలు

సకల శాస్త్రాలకు
సాంకేతిక విజ్ఞానానికి
వెన్నెముకగా నిలుస్తూ
జ్ఞాన సముపార్జనకు
తోడ్పడే ప్రధాన రహదారులు !
విద్య విజ్ఞానానికి
ఆసరాగా నిలుస్తూ
మస్తకాలను కదిలించే
పుస్తకాల పునాదులతో
పరిణతి చెందిన
సమాజాన్ని నిర్మించే
నిర్మాణాలయాలు !
వ్యక్తి శీలసంపదను
సంస్కారాన్ని వ్యక్తిత్వాన్ని
రూపొందిస్తూ
ప్రజలందరికీ సమాన
అవకాశాలను కల్పించే
ఏకైక ప్రవర్తనాలయాలు !
సకల కళలకు
వివిధ శాస్త్రాలకు
సాహిత్య ప్రక్రియలకు
సంబంధించిన గ్రంథాలతో
మెదడుకు మేతపెట్టే
సార్వజనీన శాశ్వత
స్వయం శిక్షణాలయాలు !
పిల్లల కోసం బాలసాహిత్యం
వృద్ధులకు పురాణసాహిత్యం
అందరి కోసం ఆధునిక
సాహిత్యం తో ఊతమిస్తూ ...
ప్రజల జీవన విధానాన్ని
మార్చే ఆదర్శ నిలయాలు !
ప్రముఖుల అనుభవాలు
సుప్రసిద్ధుల జీవిత గమ్యాలు
దేశభక్తుల స్వీయ చరిత్రలతో
జన మేధస్సును
ఒక తాటిపైకి
తెచ్చే చైతన్యాలయాలు !
ఆదర్శవంతమైన సమాజాన్ని
నిర్మించుకునేందుకు
సేవాతత్పరతను
నిలుపుకునేందుకు
విమోచన ఉద్యమం
జాతీయ ఉద్యమం
ఏ ఉద్యమాల కైనా
ఆదర్శంగా నిలిచిన
అధ్యయనాలయాలు !
పాఠకుల మానసిక వికాసానికి
ఉపయోగపడుతూ
ఇప్పా గోష్ఠిలతో ...
ప్రయోజనకర సదస్సులతో
సమాలోచనలు చేయడానికై
చోటు కల్పించే ఆశ్రమాలయాలు !
మరి . .మరి . .
ఈ కంప్యూటర్ యుగంలో
గ్రంథాలయాలు
కనుమరుగు కాకుండా
అంతర్జాలములో
అంతర్ధానం కాకుండా
గ్రంథాలయాల పరిరక్షణకు కదలాలి
భవితకు మార్గదర్శకులు అవ్వాలి !
జై గ్రంథాలయం ..
జై జై గ్రంథాలయం !!

-రవి చంచల
860330700

నిర్ణయం

ఒక ఉదయం ఎలా మొదలవ్వాలో
అది పుట్టే
హృదయాన్ని బట్టి
నిర్ణయమవుతుంది.

ఒక రోజు ఎలా గడవాలో
అది నడిచే
ఆలోచనలను బట్టి
నిర్ణయ మవుతుంది.

ఒక జీవితం
ఎలా వెలగాలో
అది పెట్టే
లక్ష్యాలను బట్టి
నిర్ణయం అవుతుంది.

ఆనందం ఎక్కడుండాలో
అది పట్టే
నిర్ణయాన్ని బట్టి
నిర్ణయమవుతుంది.

- దీక్షిత్ కుమార్ మల్లెల,
9063699731

నిలుపుకోవడం.. ఎలా?

పేదవాని చేతిలో గునపం
తరతరాలుగా నిల్చిన మిద్దెలను కూల్చేందుకు
సిద్ధపడుతున్నది...ఎక్కడో

చీకటిని తరిమేస్తూ, వెలుగు ప్రసరించేందుకు
కాగడా తనకు తాను ఆహుతి అవుతున్నది.
మరెక్కడో..!

మౌనంగా, నిద్రాణంగా ఉన్న గొంతుకలు
తమ గళం శృతి చేసుకుంటున్నాయ్..
దూరంగా

వయోవృద్ధుల చేతుల్లోని ఊతకర్రలు
విప్లవ బావుటాలను ఎగురవేసేందుకు
సిద్ధమౌతున్నాయ్... ప్రత్యక్షంగా.

కానీ!
క్లబ్బులో..
మారక ద్రవ్యాల మత్తుల్లో..
రాజకీయ నాయకుల కనుసైగల్లో..
దుర్భరమైన జీవితం గడుపుతూ జోగుతుంది.
నేటి యువత.
మత్తు వదిలేది ఎన్నడో
కనులు తెరచి సమాజం వైపు చూసేదెన్నడో!
వ్యక్తిత్వం నిలుపుకునేదెన్నడో..!!

-రాము కోలా.
9849001201.

పుస్తక సమీక్ష

'వేములవాడ యాది'

Samuel woodworth అనే ప్రఖ్యాత అమెరికన్ కవి, సాహితీవేత్త జర్నలిస్టు బాల్యం గురించి ఇలా అంటాడు.

"How dear to this he art are the scenes of my childhood,
when for recollection recalls them to view,
The orchard the mea dow the deep tangled wild wood and every "loved spot which my infancy knew".

సుభద్రా కుమారి చౌహాన్ అనే హిందీ కవయిత్రి తన 50 ఏళ్ళ ప్రాయంలో "ఇప్పటికీ, మళ్ళీ మళ్ళీ నాకు గుర్తుకు వచ్చేవి నా బాల్య స్మృతులు" అంటుంది.

ఇప్పటి కాలానికి కూడా, వయోజనుల మరపురాని, మరువ లేని మధురఘట్టాలు ఏకరువు పెట్ట మంటే- తమ బాల్యం, ఇరుగు పొరుగు, స్నేహితులు, బడి గుర్తుకు తెచ్చుకుంటారు.

మా వేములవాడ వాసులకు,

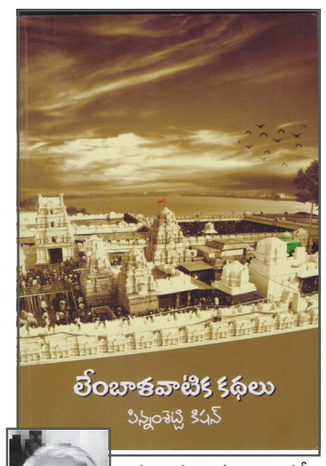

ప్రవాసులకు, పైవన్నీ కాకుండా అదనంగా మరో రెండు జ్ఞాపకాలు ఉంటాయి. అవి మా రాజ రాజేశ్వ రుడి గుడి, గుడినానుకునే ఉన్న గుం డం, చెరువు, మరియు మా మూల వాగు.

సరిగ్గా, ఊరి మధ్యలో రాజేశ్వ రుడి గుడి ఉంటూ, వేములవాడలో అంతర్భాగమైనట్లు, మా జీవితాల్లో కూడా 'ఆయన' పెనవేసుకు పోయాడు.

వేములవాడ వాసి, ప్రవాసి- ఎవరినైనా బాల్య స్మృతుల గురించి ప్రస్థావిస్తే చాలు- అదో Transe లోకి వెళ్ళిపోతాడు. ఆనాటి వేములవాడ గుడిబడి చెరువు, స్నేహితుల గురించి కథలు కథలుగా చెబుతాడు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో రిటైరయి, రాజధాని నగరంలో స్థిరపడిన 'లేంబాళ వాటిక కథలు" రచయిత పిన్నంశెట్టి కిషన్ ఈ Nostalgia కేమీ అతీతుడు కాదు. సరికదా తన రచనా సామర్థ్యాన్ని జోడించి బాల్యానుభవాల్ని అందమైన Sketches గా మలిచి వినసొంపుగా -సారీ-ఇక్కడ చదవటానికి సొంపుగా వ్రాసి మెప్పిసు న్నాడు.

ఇందులో రచయిత అనేకానుభవా ల్లోంచి 44 అనుభవాల్ని మనముందుంచు తున్నాడు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ 'తూకాలు, కొలతల' విభాగంలో పనిచేసిన అనుభవం వల్ల రచయిత, ప్రతిపదం పట్టి, తూచి సరైన పదాన్నే ఎన్నుకుని చదువరుల మనసులు పులకించేలా వ్రాసాడు. తనదైన కథా, కథనశైలి, ఎత్తుగడ ముగింపుతో పాఠకుడిని తనతో పాటు లాక్కువెళ్ళాడు. స్వర్ణకారుడు ఒక ఆభరణం తయారు చేసేప్పుడు ఎంతటి ఓపిక పట్టుదల-శ్రద్ధ చూపుతాడో, అంతటి శ్రద్ధ ప్రతి 'అనుభవం'లో ప్రకటించాడనటం ఏమాత్రమూ అతిశయెక్తి కాదు.

Until responsibilities freightened me, I did'nt realise the value of childhood (బాధ్యతల బ్రతుకు భయపెట్టేదాకా బాల్యం విలువ తెలియలేదు. అంటాడొక తత్త్వవేత్త. అందుకే అందరి జీవితాల్లో బాల్యం, కౌమారం 'బంగారం'. తరచి, తర చి, తలుచుకుని, పులకరించే అనుభవాలు,.. అందుకే ఈ 'కథలు' అత్యంత సహజంగా వచ్చాయి. రచయిత తన స్వగతం (పే. 6-7)లో చెప్పుకున్నట్లు 'కథించిన' వైయక్తిక అంశాలు. రచయితకే పరిమితమైన, ఆయన మాత్రమే చెప్పగల అనుభవాలు.

కట్టి పడేయగలిగే కథనం రచయిత సొంతం. కొత్త సిన్మా వోదామనుకునే పోరగాండ్ల ఆరాటం ఆయన మాటల్లోనే- "ఒకడు అయ్యవ్వ కాల్లు పట్టుకుంటడు. మరోడు తన్నులు దింటడు. ఇంకోడు ఏడుత్తుంటడు. ఓ మోర్జోపోడు భూమి పొక్కిలివడేల కిందవడే కాల్జేతులు కొట్టుకుంట బొర్లుతడు. చానా మంది ఇండ్లల్ల గిటువంటిదే సిన్మా అటీటుగ కన్పిస్తది." రచయిత పోరగాండ్ల ఆరాటాన్ని మనకు సిన్మాజూపిచ్చిండు కదా! సూర్యాస్తమయాన్ని ఆయన మాటల్లోనే - "గోగుపువ్వసోంటి సూరీడు చీకటమ్మ చెంత చేర, పడమటింటికి దారి పట్టిండు" అట. సిరిసిల్లల రథాల పున్నమజూడ బోతూంటే, తొవ్వల "కోపుల్లో నిలిచిన నీళ్ళల్ల కలువలు కనులింత చేసుకుని చూస్తున్నవి. ఆకాశదేశాన ఏ దేవత దిగివచ్చి కోసుకుంటుందో! నక్షత్ర బింబాలూ పువ్వులోలె కాంతులీనుతున్నయి. వెండి వెన్నెల్లో రాలుతున్న బంగారు రజనులా ఎగురుతున్న మిణుగుర్లు.. చిమ్మటల శబ్దాలు.. కప్పల బెకబెకలు.. మనుషులకు పట్టని అడవి భాష!" వెన్నెల రాత్రుల్లో బయటూళ్లకు ప్రయాణం చేసిన వాళ్ళు మాత్రమే చెప్పగల మనసు భాష! 12 ఏండ్ల పిలగాడు తప్పిపోతే వాని "పేగుల్లో ఆకలి! పెదవుల్లో దూప!! దారి తెలియదు! వీధి తెలియదు!' ఆ పిల్లవాడి దైన్యం కన్నులకు కట్టించాడు రచయిత. కథలన్నింటా ఇలాంటి 'పదచిత్రాలు' కొల్లలు.

వాక్య నిర్మాణంలో పదాల ఎంపికతోనే సన్నివేశం రక్తి కడుతుంది. ఇది బాగా తెలిసిన కిషన్ కథనశైలిని గమనిద్దాం. ఆకాశాన నల్లమబ్బులు- 'కొట్టంలో కట్టేసిన బర్రెవోలె, కర్రెనికరిమబ్బులు నెమరేసుకుంటు ఊరి మొగులు పైన్నే పడున్నాయట! (గుండె తనాబి). మంటర మంటగుంటుండు. పక్కడ పక్కడ నవ్వుడు, టెంపరితనం నెత్తికెక్కుడు, ఇయ్యర-మయ్యర కొట్టుడు, వామ్మో! వావ్వో సత్తినే" అంటూ మొత్తుకునుడు-కళ్ళకు కట్టేవర్ణన! సౌకుమార్యమే కాదు- 'భీభత్స భయానిక సుందర సభాస్థలి మధ్యంబున, బురదే పన్నీరని తలంచి తదాత్మ్యతతో కూర్చున్న అర్థనగ్న పంతుళ్ళు. హత్యాత్మ హత్యలు, కూడా సృష్టించగలడి రచయిత. 'నవ్వుల గవ్వలు, ధారగా ద్రవించేబాధ, 'కళ్ళతో కాక (ఆకలి) కడుపుతో ఎదురుచూడటం, 'అనం'గీకారంగీకారం' పాటల జలపాతం, జటజట నడుసుడు, 'లొడలొడ అంగీలాగు', పత్తిపువ్వు పగిలి నట్టున్న ఆమె నవ్వు, అలుకు పిడుచయిన నాలుక, వార్తాపత్రిక చప్పరిస్తూ, చాయ్ చదవటం-పిన్నంశెట్టి మాత్రమే చెప్పగలిగ

క్రాంతి జ్యోతి వీరాంగన సావిత్రీబాయి ఫూలే

మరాఠా సామ్రాజ్యాన్ని (1674) పూర్తి స్థాయిలో నిర్మించి పాలించిన మహరాజ్ ఛత్రపతి శివాజీ 1680లో మరణించాడు. అతని సంతానం (వారసులు) తమలో తాము ఘర్షణలతో పాలించే ప్రయత్నం చేసారు. శివాజీ మంత్రివర్గంలో ప్రాబల్యం కలిగి ఉన్న పీష్వాలు తమ పట్టు బిగిస్తూ రాజ్యపాలన చేపట్టారు. భారత ఉపఖండంలోని మరాఠా సామ్రాజ్యానికి ప్రధానమంత్రిగా మెరోపంత్ త్రయంబక్ పింగ్లీ నియమించబడ్డాడు. పీష్వాలు భట్ కుటుంబీకులు. వీరు దేశస్త బ్రాహ్మణ వర్గానికి చెందినవారు. పీష్వాల కాలంలోనే మరాఠీ సమాజం మతీకరణ (బ్రాహ్మణీకరణ) చెందిందని చరిత్రకారులు అన్నారు.

క్రమంగా పీష్వాలనాటి పాలకులూ వారి బంధువులూ, పాలనా అధికారులూ ప్రజలను దోపిడిచేస్తూ వారు జల్సాలు, విలాసాల్లో మునిగితేలారు. అనేక విధాలుగా అది దుష్ట పరిపాలన కొనసాగిన కాలం. నిమ్న, శూద్ర వర్గాల ప్రజలు అత్యంత హీనమైన స్థాయిలో దారిద్ర్యంలో కూరుకుపోయారు. పశువులకన్నా హీనంగా దుర్భరమైన బతుకులు గడిపేవారు.

ఒక అంధకార యుగం నుండి వెలుతురు ప్రపంచంలోకి వ్యవస్థ ప్రవేశించడానికి కాలం అన్ని వనరులూ సమకూర్చుకోసాగింది.

క్రమంగా వ్యవస్థ కటిక చీకటిమయంగా మారిపోసాగింది.

అది సుమారు రెండు వందల సంవత్సరాల క్రితంనాటి సమాజం ఇంకా భారత స్వాతంత్ర్యానికి శతాబ్ధం కాలం పైగా కానున్నది. భారత భూభాగానికి సంబంధించి దేశ సరిహద్దు రేఖలూ, దేశపటం అనేవి ఏర్పడలేదు. దేశంలోని ఒక్కో ప్రాంతం క్రమంగా, స్వతంత్ర్య రాజ్యాల నుండి ఆంగ్లేయుల పాలన కిందికి జారిపోతున్న సందర్భం.

అలాంటి స్థితిలో జనవరి ఒకటవ తేదీ 1818వ సంవత్సరంలో సౌరాష్ట్రాన్ని పాలించిన చిట్ట చివరి పాలకుడైన బాజీరావు ×× నానాసాహెబ్ పీష్వా మరణించాడు. క్రమంగా దేశవ్యాప్తంగా ఆంగ్లేయుల ఆధిపత్యం పెరుగుతూ మహారాష్ట్ర కూడా ఆంగ్లేయుల పాలనలోకి చేజారిపోయింది. అప్పటిదాకా కొనసాగిన మతాధిక్య విద్యావిధానం రద్దు కాబడి ఆంగ్ల విద్యావిధానం ప్రవేశపెట్టబడింది. అదొక పెనుమార్పు. క్రమంగా మరాఠి ప్రాంతంలో ఆంగ్ల విద్యా వ్యాప్తి చెందసాగింది.

ఒక అంధకార యుగం నుండి వెలుతురు ప్రపంచంలోకి వ్యవస్థ ప్రవేశించడానికి కాలం అన్ని వనరులూ సమకూర్చుకోసాగింది. ఆ రోజుల్లో జన్మతా తక్కువ కులాల, జాతుల వారు అంటరానివారిగా, తిరస్కృతులుగా, మానవ గౌరవానికీ, హోదాకు దూరం చేయబడి బానిసలుగా అజ్ఞానం అవిద్య, దారిద్ర్యంలో మగ్గుపోతు ఉండేవారు. ఆధునిక యుగ ప్రారంభ మార్పులకూ ప్రజాశ్రేణులకూ మార్గదర్శకులూ మనవోద్ధారకులూ, లోకహితులుగా స్వార్థంలేని వ్యక్తులు కొందరు సేవాతత్పరతతో సంస్కర్తలుగా రూపుదిద్దుకున్నారు. వారు తమ జీవితాలను పీడితులైన దీనులకోసం, అణగారిన మహిళలకోసం ఫణంగా పెట్టి ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో సైతం తరతరాల ఆధిపత్యాల క్రూరత్వాలతో సాహసోపేతంగా తలపడుతూ వారి ఉద్ధరణకు అంకితమై పోరాడారు. రాజీలేని ఉద్యమ మార్గంలో ఉక్కుదేగలను ఢీకొన్నారు.

అలాంటి మానవోత్తముడూ, అత్యంత సాహస యోధుడైన జ్యోతిరావు ఫూలే జ్ఞానాస్త్రాలను చేతబట్టి 29 ఫిబ్రవరి 1827వ సంవత్సరంలో పూనేలో మాలి కుటుంబంలో జన్మించాడు. మాలి కులస్తులు పూల తోటల్నీ, కూరగాయల తోటల్నీ సాగు చేసేవారు.

శూద్రులకు విద్య అపచారమని భావించే ఆ రోజుల్లో జోతిబా పాఠశాలకు వెళ్ళేవాడు, అదొక సంచలనం. ఆ రోజుల్లో మరాఠీలోనే చదువులుండేవి. శూద్రులకు, దళితులకు చదువులు నిషేధం కాబట్టి సమాజం నుండి వచ్చిన వొత్తిడివల్ల కొన్నాళ్లు జోతిబా చదువు మాన్పించబడ్డాడు. ఆ రోజుల్లో ఆడపిల్లకు 7 ఏండ్లు మగ పిల్లవాడికి 9 ఏళ్లు వచ్చేసరికి పెళ్ళి చేయడం ఆచారం. చేయకపోతే అపచారం అని నిందించేవారు.

జోతిబా జన్మించిన మూడు సంవత్సరాలకు మహారాష్ట్రలోని సతారాజిల్లా ఖండాలా ప్రాంతంలోగల శిఖాల గ్రామానికి దగ్గరలోని కుగ్రామైన నాయగావ్‌లో నేవ్‌సేలు అయిన లక్ష్మీబాయి – ఖండోజీలకు సావిత్రీబాయి జన్మించింది.

సావిత్రీబాయి బాల్యం నుండి దయా హృదయురాలు, సాహసి, ఆమె ఎలాంటి అన్యాయాన్నీ, పీడననూ సహించేది కాదు. సావిత్రీబాయి 9వ ఏట జోతీబాకు 11వ ఏట వీరిద్దరికీ వివాహం జరిగింది. తన 11వ ఏట జోతీబా ఇంటికి కాపురానికి వెళ్ళింది. జోతిబా తల్లి జోతిబా సంవత్సరం వయసప్పుడే చనిపోయినందున తండ్రి గోవిందరావ్‌పూలే మాత్రమే ఉండేవాడు. చిన్న వయసులోనే సావిత్రీబాయి ఆ ఇంటి అన్ని పనులూ చేస్తూ పొలం పనులకు కూడా పోయేది. బాల్యం వీడనందున ఆమె ఆటలు కూడా ఆడుకునేది.

ఒకరోజు పూలే ఒక అగ్రకుల (బ్రాహ్మణ) మిత్రుని పిలుపు మేరకు వివాహ వేడుకల్లో పాల్గొనడానికి వెళ్ళి అక్కడ అవమాన దుషణలకు గురై శూద్రుడంటూ గెంటివేయబడి దు:ఖిస్తూ ఇంటికి వచ్చితండ్రితో జరిగింది చెప్తాడు. తండ్రి ఓదార్చకపొగా మనలాంటి శూద్రులకు చదువులు, పెద్దకులస్తులతో సంబంధాలు నిషేధం. సమాజం ఇవి సహించదు కనుక తప్పు నీదే అని కోపగించుకుంటాడు. ఈ సంఘటనతో జోతిబాలో అంతరమథనం జరిగి వ్యవస్థలోని అమానుషత్వాలు అసమానత్వాలూ, అంతరాలపై దృష్టిని సారిస్తాడు. మన పురాణ గ్రంథాలను అధ్యయనం చేసి వ్యవస్థలోని ఈ దుస్థితికీ దుర్మార్గాలకీ, దురాచాలకూ మూలాలను తెలుసుకుంటాడు. 'గులాంగిరి' అనే పరిశోధనా గ్రంథాన్ని రచిస్తాడు. జ్యోతీరావ్ ఫూలే చేసిన అనేక గ్రంథాల అధ్యయనం వల్ల సమాజంలో

అందరికీ విద్య సమానంగా లేకపోవడమే ఈ దుస్థితికి మూలం అని తెలుసుకుంటాడు. అవిద్య వల్ల అజ్ఞానంలో పేద వర్గాల ప్రజలు కృంగిపోతున్నారు. అందుకని విద్యలేనిదే వివేకం ఉండదు, వివేకం లేనిదే నీతి అంటూ ఉండదు. నీతి లేనిదే పురోగతి, పురోగతి లేకపోతే విత్తం, విత్తం లేకనే శూద్రులు అథోగతి పాల య్యారు. ఈ అనర్థాలన్నీ అవిద్య వల్లనే అని ప్రకటిస్తాడు.

తన స్నేహితులతో సంప్రదించి పూనేలోని బుధవారపుపేటలోని బిడే గారి ఇంటిలో నిమ్నకుల బాలికల కోసం దేశంలోనే మొట్ట మొదటిదైన పాఠశాలను ప్రారంభించాడు. అది 1848 సంవత్సరం. అంతకు కొంత కాలం ముందే తన భార్య సావిత్రీబాయికి ఇంటిలోనే చదువులు నేర్పించిన పూలే తను చేపట్టబోయే విప్లవాత్మక సంస్కరణ సేవా ఉద్యమాలకు నాందీగా సావిత్రీబాయికి, తన మిత్రుడైన గోవాండే భార్యకూ అహ్మద్‌నగర్‌లో కొంతకాలం చదువు చెప్పించాడు. తరవాత పూనే ప్రభుత్వ పాఠశాల ప్రధాన ఉపాధ్యాయుడు కేశవ్ శివరాంఖా వాల్కర్‌తో సావిత్రీబాయికి చదువులో శిక్షణ ఇప్పించాడు.

భారతదేశపు సుమారు మూడు వేల సంవత్సరాల చరిత్రలో కిందికులాల, వర్గాల వారు పాఠశాలకు వెళ్ళే అవకాశం మొదటిసారిగా కల్పించింది పూలే మహానియుడే.

బుధరావుపేటలో ఏర్పర్చిన దళిత బాలికల పాఠశాలలో 17 ఏళ్ల వయసులో సావిత్రీబాయిపూలే ఆధునిక భారతదేశపు ప్రధాన ఉపాధ్యాయునిగా నియమించబడింది. ఆమెతోపాటు ఫాతిమాషేక్, నగుణబాయి క్షీరసాగర్‌లు కూడా ఉపాధ్యాయునులుగా పనిచేసారు.

1848వ సంవత్సరం ప్రపంచంలో ఘనమైన మార్పులు తెచ్చిన సంవత్సరం అమెరికాలో స్త్రీల విమోచన ఉద్యమం ప్రారంభమయ్యిందీ, కారల్‌మార్క్ కమ్యూనిస్ట్ మ్యానిఫెస్టో విడుదల చేసిందీ ఈ సంవత్సరంలోనే.

జోతిబా – సావిత్రీబాయి ఫూలేలు ఇద్దరూ కూడా థామస్‌పెయిన్ రాసిన మానవుని హక్కులు (=అస్ర్ఫ్ఫ్ం శీట ఖీఅ), జాన్‌స్టువర్ట్ మిల్ రాసిన–ూఅ ూఅఎవతీ్ఫ పుస్తకాలను చదివి ప్రభావితమయ్యారు. మానవ హక్కుల కోసం ఉద్యమించారు.

పాఠశాలలు పెట్టే పని మొదలుపెట్టినప్పటి నుండీ బయటికొచ్చిన జోతీబా సావిత్రీబాయి ఫూలేలకు ఉస్మాన్‌బేగ్ అనే మిత్రుడు అతని సోదరి ఫాతిమా షేక్ వాళ్ళ ఇంటిలో ఆశ్రమిచ్చారు. వారి ఇంటిలో బడి కూడా నిర్వహించారు.

1848 లోనే మహర్‌వాడలో బాలబాలికల కోసం మరో పాఠశాల ప్రారంభించారు. సావిత్రీబాయి, ఫాతిమా షేక్‌లూ మహర్, మాంగ్ ఇతర నిమ్నకులాలవారి ఇళ్లలోకి వెళుతూ తమ పిల్లల్ని బడికి పంపించమని చదువు విలువ తెలియజేపేవాళ్ళు. వాళ్ళు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలనూ, తగువులునూ తీర్చేవాళ్ళు, వాళ్ళ బాగోగులూ చూసేవాళ్ళు. దళితులు నీళ్ళు లేక అల్లాడిపోతుంటే వారికి తమ ఇంటి బావినే నీళ్ళు తోడుకునేందుకు అంకితం చేసారు.

చదువూ విద్యపట్ల ఆసక్తి, సమాజం పట్ల ప్రేమ, జ్ఞానం అందరికీ అందించాలన్న లక్ష్యం మూఢవిశ్వాసాలూ, దురాచారాలూ నిర్మూలింపబడాలన్న జోతీబాకూ, సావిత్రీబాయికీ వారి దగ్గరి బంధువు అయిన బాల్య వితంతువు సగుణాబాయి నుండి ఇచ్చిన స్ఫూర్తీ ప్రోత్సహమే. ఆమె ఒక మిషనరీ వ్యక్తి ఇంట్లో పనిచేసేది. చిన్నతనంలో తల్లి చనిపోతే జోతిబాను ఆమే పెంచింది. ఆ విధంగా ఆమె ప్రేమాస్పదమైన మానవీయమైన వ్యక్తిత్వంతో, ఆమె చొరువతో ఏన్నో పుస్తకాలు చదివించి వాళ్ళను ఉత్తేజితం చేయగలిగింది, సమాజ ప్రక్షాళనకు వాళ్లను సిద్ధం చేస్తు పనిముట్లను అందించింది.

పూణేలో పూనే చుట్టు పక్కల గ్రామాల్లో పాఠశాలను విస్తరిస్తూ 1873లో సత్యశోధక సమాజ్‌ను ఏర్పాటు చేసారు.

సావిత్రీబాయిపూలే బుధవారపుపేట పాఠశాలలోను మరో పాఠశాలలోనూ ప్రధానోపాధ్యాయురాలిగా కూడా పని చేసింది. ఆమె అనారోగ్యముతో పుట్టింట్లో గడిపిన కాలంలో ఫాతిమాషేక్ ప్రధానోపాధ్యాయురాలిగా బాధ్యతలు చెపట్టింది.

సావిత్రీబాయి రోజూ పాఠశాలకు వెళ్ళే వీధిలో అగ్రకులాల పురుషులు చేరి ఆమెను నానా మాటలతో దూషిస్తూ ఇటుకలు విసిరేవాళ్ళు, బురదచల్లేవాళ్ళు ఒకరోజు ఒక తాగుబోతైన రౌడిని పంపించి ఆమెను అటకాయించి బెదిరింపజూసారు. సావిత్రీబాయి మొదట భయపడినా ఆ పరిస్థితిని ధైర్యంగా ఎదుర్కొన్నది. ప్రాణాలు పోయినా నేనీ పని మానను అని నిర్ణయించుకుంది. ఒక చేతి సంచిలో మరో జత బట్టలు తీసుకొని బడికిపోయి నుయ్యి అందుకు వ్యతిరేక సమాజం నుండి బెదిరింపులూ, దూషణలూ ఎదుర్కొన్నారు. చిన్న కులాల వారికి చదువులు చెప్పడం ఆపేయకపోతే చంపేస్తామన్న హెచ్చరికలూ వచ్చాయి. ఆగ్రకూలాల వారి వొత్తిడిలవల్ల జోతిబాకు తండ్రి ఎన్నో విధాలుగా నచ్చ చెప్పినా వినకపోవడం వల్ల జోతిబా సావిత్రిబాయిలు ఇల్లు వొదిలి పెట్టాల్సి వచ్చింది.

1849 లో ఇంటి నుండి దగ్గర మట్టినీ బురదనూ కడుక్కొని బట్టలు మార్చుకుని బడిలో ప్రవేశించి చదువు చెప్పేది.

ఆ రోజుల్లో బ్రాహ్మణకులాల్లో ఆడపిల్లలకు, చిన్నతనంలోనే వివాహాలు, బాల వితంతువులుకావడం, వారి ఇళ్ళలోనే వారిపై లైంగిక అత్యాచారాలు జరగడం వల్ల వాళ్ళు గర్భందాల్చడం ఎక్కువగా జరుగుతుండేది. భర్తను కోల్పోయిన ఆ బాలికలకు తెల్లబట్టలు కట్టబెట్టి తలలు కొరిగించి ఇంట్లో చాకిరీలు చేయించుకునేవాళ్ళు. ఇంటి పరువు పోతుందని వాళ్ళ గర్భ విచ్ఛిత్తికి నాటు పద్ధతులు అవలంబించేవాళ్ళు. ఎందరో అట్లాంటి బాలికల వైద్యం వికటించి ప్రాణాలు కోల్పోయే వాళ్ళు 1873వ సంవత్సరంలో తమ ఇంట్లోనే 'బాలహత్యా నిరోధక

సావిత్రీబాయి కరుణాంతరంగమయి. ఆమెది అలుపెరుగని సేవాధృక్పథం, జ్ఞానశీలి, మానవ హక్కులను గౌరవించే మానవతావాది, ధీరవనిత.

గృహము' ప్రారంభించారు. ఒక నర్సు సహాయకురాలిగా సావిత్రీబాయి ఆ గృహాన్ని నిర్వహించేది. ఒక 13 ఏళ్ల కాశీబాయి అనే బాలిక 'బాలహత్యా నిరోధక గృహము'లో చేరి కన్న పిల్లవాడిని ఫూలే దంపతులు 1873లో దత్తత తీసుకున్నారు. ఆ బాలునికి యశ్వంతరావుగా నామకరణం చేసి వారి ఆశయాలకు వారసునిగా పెంచారు, వైద్య విద్య చెప్పించారు.

1876–77 సంవత్సరంలో మహారాష్ట్రలో కరువు ఏర్పడింది. పేదలు దుర్భరమైన పరిస్థితులలో ఆకలితో మాడుతూ పిట్టల్లా రాలిపోతున్నారు. సత్యశోధక్ సమాజ్ వివిధ కరువు పీడిత ప్రాంతాల్లో 52 అన్నదాన కేంద్రాలను ప్రారంభించింది. శక్తులన్నీ ఒడ్డి బాధిత ప్రజలకు సేవలు చేసింది. సావిత్రీబాయి ఫూలే తన ఇంట్లోనే శక్తులన్నీ ధారబోస్తూ రోజూ రెండు వేల మంది పిల్లలకు రెండు రొట్టెలు పెట్టడానికి తానే రోజంతా శ్రమపడి పిల్లల ఆకలి తీర్చేది.

ఆ రోజుల్లో వితంతు బాలికల తలజుట్టు కొరిగి వాళ్ళను వికృతం చేయడాన్ని నిరసిస్తూ మంగలి వాళ్ళతో మాట్లాడి వాళ్ళను ఒప్పించి వారిచే ఆ పని మాన్పించేందుకు కృషి చేసి విజయం సాధించింది. 2000 వేల మంది మంగలివాళ్ళు తమ కత్తులు దించి మేము ఇకపై మా అక్కచెల్లెల్లకు అలాంటి తప్పుడు పని చేయబోమని నినదిస్తూ బొంబాయి నగరంలో ఊరేగింపు తీయడం ఆ రోజుల్లో ఆ సమ్మె ఒక సంచలన చారిత్రక ఘట్టం.

సావిత్రీబాయి కరుణాంతరంగమయి. ఆమెది అలుపెరుగని సేవాధృక్పథం, జ్ఞానశీలి, మానవ హక్కులను గౌరవించే మానవతావాది, ధీరవనిత. సావిత్రీబాయిపూలే కవయిత్రి కావడం మరో మహోజ్వలమైన విషయం. 1854లో ఆమె 'కావ్యఫూలే' అనే కవితా సంపుటిని ప్రచురించింది. భావనేకషి సుబోధర్‌లాకర్ (కావ్య సంగ్రహ్) నూ, 1891 లో మాతృశ్రీ సావిత్రీబాయి ఉపన్యాసాలు, తరవాత కాలంలో 4 భాగాలుగా జోతిబా ఉపన్యాసాల సంకలనాలకు సంపాదకత్వం వహించడమే కాకుండా వివిధ విషయాలపై ఆమె రచనలు వెలువరించింది.

ఒక సందర్భంలో ఆమె జబ్బుపడి పుట్టింట్లో గడిపినపుడు ఆయా ఊర్లలో జరిగిన కొన్ని సంఘటనలు, వాటిని ఆమె పరిష్కరించడం గురించి ఫూలేకు ఆమె 3 ఉత్తరాలుగా రాసింది. వాటినే పరిశీలకులు ప్రేమలేఖలు అన్నారు. సమాజాన్నీ దీనజనావళిని ప్రేమించి వారిని ఎల్లప్పుడూ పట్టించుకునే సమతావాదులు, సంఘకార్యకర్తలు, సామాజిక ఉద్యమకారులు ప్రేమించేది మనుషులందరినీ. సేవలందించేది బలహీన నిస్సహాయులకే కదా. ఆ విధంగా తమ జీవితాలను సమస్తం లోకార్పణ చేసిన ఉన్నత మానవులకు వ్యక్తిగతమైన ప్రేమలంటూ ఉండవుకదా.

మతపరమైన దురాచారాలు, కుల, వర్గ, వర్ణ వివక్షతలూ, పేదా, ధనిక వ్యత్యాసాలు, దుర్వసనాలు, దుష్ట సంప్రదాయాలు, అవిద్య, అధివత్య దురహంకారాలపైనా, రైతుల, కార్మికుల సమస్యలపైనా, అవిశ్రాంతంగా అనితరసాధ్యంగా సేవా సంస్కరణ ఉద్యమాలు నడిపిన ఫూలేలు సామాజిక మార్పుకు తమనుతాము అంకితం చేసుకున్న చిరస్మరణీయులు!

27 సెప్టెంబర్ 1890న ఫూలే అనారోగ్యంతో పరి నిర్యాణం చెందాడు. 1893లో సావిత్రీబాయి సత్యశోధక సమాజ పరిషత్ అధ్యక్షురాలిగా ఎన్నికైంది. ధైర్యం తెచ్చుకొని జోతిబా చేపట్టిన పనులను కొనసాగించింది.

పూనే చుట్టుప్రక్కలా 1897 వ సం॥లో వ్యాపించిన ప్లేగు వ్యాధిగ్రస్తులకు వైద్యుడైన తన పుత్రుడు యశ్వంతరావుతో సహా సత్యశోధక సమాజ్ సభ్యులెందరో తమ సేవలందించారు. వారితో కలిసి అహోరాత్రులు పనిచేసింది సావిత్రీబాయి ఫూలే, రాత్రీ పగలూ విశ్రాంతి లేకుండా కొడుకు వారించినా వినకుండా పనిచేస్తూ ఆమె వ్యాధిగ్రస్తుడైన ఒక బాలుని హృదయానికి హత్తుకొని తాను వ్యాధిబారిన పడి 10 మార్చి 1897న పరి నిర్యాణం చెందింది.

అమృత హృదయుని క్రాంతి జ్యోతి వీరాంగన సావిత్రీబాయి ఫూలే 125వ సంస్మారణ సందర్భంగా ఆ మహోన్నత శక్తి ముందు మోకరిల్లి నివాళులు ! నీరాజనాలు ! అర్పిస్తున్నాను.

– అనిశెట్టి రజిత
9849482462

జడ బిళ్లల పాట

అమ్మాయి అందము గుండెను
నవ్వుల జల్లు కురిసెను
చీర చక్కగా కట్టెను
నడుముకు వడ్డాణం పెట్టెను
చెవులకు కమ్మలు పెట్టెను
పాపడబిళ్ళ పెట్టెను
చేతులకు గాజులు వేసెను
నుదుటున బొట్టు పెట్టెను
ఎంతో ముస్తాబయ్యెను
అందాల జడను చూసెను
జడ బిల్లలు లేవని
ఎంతోబాధపడెను
అక్కడ ఇక్కడ చూసెను
చాలా నోట్లు కనిపించెను
నోట్లతో జడ బిళ్ల లల్లెను
పెళ్ళికి సంతోషంగ వెళ్లెను
అందరు చూసినవ్వగా
బాధపడుచు వచ్చెను
ఇంటిలోకి వెళ్ళెను
ఫోనులో చూసుకొని నవ్వెను

–తీగెల చైత్ర
6వ, తరగతి
జడ్పీహెచ్ఎస్ గుర్రాలగొంది
జిల్లా సిద్దిపేట.
చరవాణి:9704865816

అమ్మ పాట

అమ్మ గేయం
అమ్మంటే నాకిష్టం
పొద్దున్నే లేస్తుంది
పనులు అన్నీ చేస్తుంది
నన్ను నిద్ర లేపుతుంది
అమ్మకు సాయం చేస్తాను
చాయ రుచిగ పెడుతుంది
మాకు తెచ్చి ఇస్తుంది
రుచిగల వంట చేస్తుంది
నాన్నకు టిఫిను పెడుతుంది
బావికాడికి పంపుతుంది
అన్నకు బాక్స్ కడుతుంది
ఆటోలో బడికి పంపుతుంది
నేనుఅమ్మకు తోడు ఉండగ
పనులు చకచకా చేస్తుంది.
నన్ను బడికి పంపుతుంది
బడిలో చదువులు చదువుకొని
సాయంత్రం ఇంటికి వస్తాను
మళ్లీ పనులు చేస్తాను
నాన్న మెచ్చుకున్నాడు
అమ్మ నన్ను పొగిడింది
మదికి సంబరమయ్యింది.
అమ్మనాన్నలిద్దరును
నాకు రెండు కళ్ళును

–సురగొని హర్షిత
7వ, తరగతి,
జడ్ పి హెచ్ ఎస్ గుర్రాలగొంది
జిల్లా సిద్దిపేట.
చరవాణి:9704865816

తృప్తి

తృప్తి గేయం.
మనుషులు అడవిలో పుట్టారు
చక్కని ఇండ్లు కట్టారు
అందులో జీవించు చున్నారు.
కొంతకాలం గడిచింది
జీవిత మంతా ముగిసింది
భూమిని వదిలిపోయారు
స్వర్గానికి చేరారు
ఇదంత పక్షి చూసింది
ఖాళి ఇంటిలోనికి
మనుషుల తోలుక వచ్చింది
ఇంట్లో ఉండమన్నాది
బీద వారందరు వచ్చారు
పనులు చేసుకుంటున్నారు
హాయిగ అందులో జీవించారు.
ఇదంత పక్షిచేసింది
దానికి తృప్తి కలిగింది
తన గూటికి వెళ్లిపోయింది.

–పడిగె ఐశ్వర్య
ఆరవ తరగతి
జిపఉపా: గుజ్జాలగొంది
జిల్లా సిద్దిపేట.
చరవాణి:9704865816.

విశ్వాసం

అంకిత భావంతో – ఆసరానందిస్తుంది – విశ్వాసం
అన్నమాటకు కట్టుబడి వుండేది – విశ్వాసం
అసంబద్ధంగా అడుగిగనివ్వనిది – విశ్వాసం
అందరూ బాగుండాలి అని కోరుకునేది – విశ్వాసం

అమలినమైనది – విశ్వాసం
అమలమైనది – విశ్వాసం
అహంతో అడుగిడనివ్వనిది – విశ్వాసం
అమృత తత్వము కలది – విశ్వాసం

అసహనము ఎరుగనిది – విశ్వాసం
అకారణంగా నోరు జారనివ్వనిది – విశ్వాసం
అమానుషంగా ప్రవర్తించనీయనిది – విశ్వాసం
అడుగడుగునా అండగా అలరించేది – విశ్వాసం

అమేయమైన మానవీయతను అందిస్తుంది – విశ్వాసం
అపశృతులకు ఆస్కారమివ్వనివ్వదు – విశ్వాసం
అమాయకంగా వుంటూ – మాయపన్లు చేయనివ్వదు – విశ్వాసం
అమూల్యమైన పగలే వెన్నుల కాయించే
స్నేహరేఖల పారవశ్యం – విశ్వాసం

–లంకా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం
సెల్: 94404 48650

ఆహార భద్రత చట్టాల అమలుతో ఆకలి చావులు అంతం

ప్రపంచ మానవాళికి ఆహారభద్రత సమస్యగా పరిణమించింది. ఒక వైపు కరోనా మహమ్మారి మరొకవైపు పర్యావరణ సంక్షోభం దీనికి తోడు అనేక దేశాలలో అంతర్గత యుద్ధాలు వెరిసి ఆకలి చావులు పెరుగుతున్నాయి. పలు దేశాలలో కరువు కరాల నృత్యం చేస్తూ ఎంతో మంది ఆకలి చావులకు బలై మరణిస్తున్నారు.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆకలి చావులు పెరుగుతున్నాయి. కోవిడ్ మరణాల కంటే ఆకలి చావుల సంఖ్య ప్రభుత్వాలకు సవాలుగా పరిణమించింది .

ప్రపంచములో రాజకీయ అస్థిరత ఉన్న దేశాలలో ఆకలి చావులు అధికంగా ఉన్నాయని, పలుదేశాల్లో రాజకీయ సంక్షోబాలు రాజకీయ అస్తిరతర రాజ్యమే లడం వల్లపేద దేశాల్లో పరిస్థితులు దారుణంగా ఉన్నాయని కరోనా వైరస్ ప్రభావంతో పరిస్థితులు మరింత దిగజారాయని పేదరిక నిర్మూలన కోసం కృషి చేసే ఆక్స్ ఫామ్ సంస్థబాధాకరమైన విషయాలను వెల్లడించింది. ఆకలి కారణంగా ప్రపంచంలో ప్రతి నిమిషానికి 11 మంది చనిపోతున్నారని ప్రకటించింది. గత యేడాదితో పోలిస్తే ఆకలితో మరణించిన వారి సంఖ్య6 రెట్లుఎక్కువగ వుంది అని అంచనా వేసింది. హంగర్ ముల్టిప్లయిస్ అనే పేరుతో నివేదికను విడుదల చేసింది.

2021 ప్రకారం ప్రపంచ జనాభాలో 10% జనాభా పోషకాహార లోపముతో బాధపడుతున్నారు. 30 శాతం జనాభాకు తగిన ఆహారం దొరకడం లేదు. అదనంగా 11 కోట్ల ప్రజలు ఆకలి కోరల్లో చిక్కుకున్నారని .ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ వైఫల్యం.లోపభూయిష్టమైనఆహారభద్రత విధానం నిరుద్యోగం పెరగడం. ఆహార కొరత పెరగడం గత ఏడాదితో పోలిస్తే ఆకలితో మరణించిన వారి సంఖ్య అధికంగా ఉన్న విషయాన్ని వెల్లడించింది. ప్రస్తుతం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 15 కోట్ల ప్రజలు ఆహారం లభించక ఇబ్బందులు పడుతున్నారని నమోదైంది. గత యేడాది కంటేఇది రెండు కోట్లు ఎక్కువ. కొన్ని దేశాల్లో ప్రజలు తీవ్ర సంక్షోభంలో ఉన్నారు. అంతర్గత రాజకీయ పరిస్థితుల వల్ల ఎక్కువమంది సంక్షోభం ఎదుర్కొంటున్నారు .

దేశములో 2021–22లో315 టన్నుల రికార్డ్ స్థాయి ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి జరిగింది. ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిలో భారత దేశం స్వయం సమృద్ధి దశకు చేరిన పోషకాహార లోపముతో బాధపడుతున్న జనాభా2018 లో13.8 శాతం ఉండగా 2020 నాటికి15.3 శాతానికి క్రమంగా పెరుగుతూ వుంది. ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిలో మిగులు సాధించినప్పటికీ నిరుద్యోగం పేదరికం వల్ల ప్రజల కొనుగోలు శక్తి ఆశించిన మేరకు పెరగలేదు.కొనుగోలు సామర్థ్యం కొరవడింది. పోషకాహారం లోపమువల్ల ఆకలి చావులు పెరుగుతున్నాయి.

భారత దేశములో దాదాపు14 శాతం(,190 మిలియన్స్) ప్రజలు పోషకారం లోపముతో 5 యేండ్ల లోపు వయస్సు వున్న పిల్లలు 20 శాతం తక్కువ బరువుతో వున్నారు.52 శాతం 15–49 యేండ్ల లోపు మహిళల్లో రక్తహీనతతో సతమత మౌతున్నారని అంచనాలు తెలుపుతున్నాయి.

ప్రపంచ ఆకలి సూచీ ప్రకారం 2021లో 116 దేశాల్లో ఆకలి సూచికలో భారతదేశం స్థానం అట్టడుగు 101 స్థానములో వుండటం విచారకరం.2020 లో భారత్ స్థానం 94 వుండగా 2021 నాటికి 101 స్థాయికి దిగజారింది.

శ్రీలంక 65 వ స్థానం బంగ్లాదేశ్ 76 వ స్థానం పాకిస్థాన్ 92 స్థానములో వుంది.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సుమారు 15.5 కోట్ల మందిఆహార సంక్షోభం లో బతుకుతున్నారని .ఈ సంఖ్య గత ఏడాదితో పోలిస్తే రెండు కోట్లు ఎక్కువ అని కరోనా కారణంగా వచ్చిన లాక్ డౌన్ కూడా ఆహార సంక్షోభానికి కారణమైందనిఅధ్యయనంలో తేలింది. .కరోనా కారణంగా ఆర్థిక వ్యవస్థ పతనం కావడం ఆకలి చావులుకు కారణంగా పేర్కొంది .

ఆఫ్ఘనిస్తాన్ '' దక్షిణ సూడాన్ సిరియా యేమన్ లాంటి యుద్ధ సంక్షోభాలు వున్నదేశాలలో ఆకలిచావుల తీవ్రత ఎక్కువగాఉందని ఆక్స ఫామ్ సంస్థ ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది.

ప్రతిరోజు 5 లక్షల మందికి తిండి దొరకని పరిస్థితి ప్రపంచంలో నెలకొని వుందని అధ్యయనాలు తెలుపుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగకుండ ప్రభుత్వాలు సత్వర చర్యలు చేపట్టాలి. ఆకలిపై పోరాటం చేస్తున్న సంస్థలకు అవసరమైన సహాయం అందించాలని ఆకలితో అలమటిస్తున్న వారికి సహాయం చేరువయ్యేలా చూడాలని ఆకలిని తగ్గించడానికి యున్ చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు నిధులు సమకూర్చాలని ప్రపంచదేశాలకు పిలుపు నిచ్చింది. గ్లోబల్ వార్మింగ్ పర్యావరణ సంక్షోభాలు ప్రకృతి విప్పత్తులు మరియు కరోనా మహమ్మారి ప్రపంచంలో సంభవిస్తున్న ఆర్థిక పరిణామాలు ప్రపంచంలో ఆహార పదార్థాల ధరలు 40 శాతం పెరుగుదలకు కారణమైందని పేర్కొంది. ఈ ఆర్థిక స్థితి ప్రకృతి ఉప్పెన 10 లక్షల మందిని ఆకలిలోకి నెట్టివేసిందని నివేదికలో తెలిపింది.

ఆయాదేశాల్లోని రాజకీయ అస్థిరత అంతర్గత రాజకీయ పరిస్థితుల వల్ల ఎక్కువ మంది ఆకలి సంక్షోభాన్ని ఎదురుకుంటున్నారు. వాతావరణ విప్పత్తుల వల్ల 5'20 లక్షల మంది కటిన పేదరికంలో కి నెట్టవేయబడ్డారు. ప్రపంచములో కొన్ని దేశాలలో జరుగుతున్న అంతర్గత యుద్ధాలుఒక వైపు కరోనా మహమ్మారి విజృంభణమరో వైపు ప్రపంచ దేశాలకు సవాల్ గ పరిణమించింది. ప్రపంచ.వ్యాప్తంగా సైనిక సామర్థ్యాన్ని పెంచుకునేందుకు తమ తమ బలగాల పటిష్టతకు కోసం 5100 కోట్ల డాలర్లు ఖర్చు చేశాయనీ ఆక్సఫామ్ నివేదిక తెలిపింది. ఇది ప్రపంచములోని పేదల ఆకలితీర్చడానికి ఐక్యరాజ్య సమితికి కర్చు చెయ్యాలనుకున్న దాని కన్న 6 రేట్లు ఎక్కువని ఆక్స్ ఫామ్ సంస్థ వెల్లడించింది. అంతర్గత యుద్ధాలు ఉగ్రవాదంవిచ్ఛిన్న కర పరిస్థితులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 470వ రోజు "పట్టుచీర" అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. "పట్టుచీర" అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా -సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

నేతన్న పనితనం

ఆతని చేతిలో ఏవో మహిమలు
కళ్ళొత్తులు చేయగా దారాల కలనేత
పనిలో మునకేసిన ముఖారవిందం
ప్రతి వస్త్రంలో పూసే పువ్వుల చిత్రం.
పట్టుపురుగుల్లో రంగుల లోకాలకు
సృజన శీలి
రైతు చంద్రికలకు సామ్రాజ్యసృష్టి కర్త
కృతికి వన్నెలద్ది మగ్గంపై గీతాలాపనప
చీర చీరలో అమ్మకామాక్షి దర్శనం
వెలకందని నెలవంక విల్లుపురం తాను
స్త్రీ మూర్తి పట్టుచీరల పుట్టుకకు
పుణ్యమూర్తి తానే
ఇంటిల్లిపాదీ సేవారత్నాల కీర్తి కిరీటాలే
పల్లుకు పల్లకీలలో ఊరేగింపులు
కొంగులకు కోటీరతనాల నగిషీలు.
ధర ధార స్నేహలత గా అందదు
ధరణీ నిర్ణీత భరోసాను ఈయదు
అయినా తానే స్వీయ వస్త్ర చరిత్ర స్వరూపం
ఆతనే అతివల వస్త్ర ప్రపంచానికి
నెమలీక కన్నుల అద్దకం.
ఓ నూలుపోగై
ఆ ప్రతిభకు కట్టాలి పట్టం
అగ్గిపెట్టెలో చీరల నేతన్నకు చేయాలి సలాం.

– ఏడెల్లి రాములు

వివాహ సమయం

మహిళల వివిధ వస్త్ర ధారణలలో
భారత దేశ చీరకట్టుదే సౌందర్యం
పట్టుచీరల అందానిదే ప్రథమ స్థానం
పట్టుచీరల ధర వింటే
సామాన్యుల గుండె బేజారు
పెళ్లికి తప్ప
మధ్యలో కొనే సామర్థ్యం లేని గరీబు.
నాగరీకరణ, నగరీకరణలతో
మహిళల సుకుమార జీవన ప్రభావం
పెంచింది ఎక్కువ తూకం
చీరలపై అయిష్టం
పెరిగింది తక్కువ బరువు
కొత్త డిజైన్లపై ఇష్టం.
పుట్టింట్లో శుభకార్యాలకు
ఆడ బిడ్డలకు పట్టుచీరలు
రాఖీ పండుగకూ తక్కువ చేయరు సోదరులు
చాలామంది మహిళలకు యువతులకు
బంగారం తర్వాత
పట్టుచీరలపైనే మోజు
పట్టుపట్టి సాధించుకుంటారు
ఏదోవిధంగా వారు.
అందం విషయం పక్కన బెడితే
సౌకర్యానికి నేత
నూలు చీరలే క్షేమం
అన్ని కాలాలలో హాయిగా ధరించగలుగుతాం
వేసవికాలంలో పట్టుచీరల ధారణ
అసౌకర్యమైనా తప్పదు వివాహ సమయం.

–నాగిరెడ్డి అరుణ జ్యోతి

పట్టు మెరుపు

కట్టు
బొట్టు
భారత సంస్కృతీ కీర్తికి శిఖర మెట్టు
అమ్మలకు ఇష్టమైనవి పట్టు చీరెలు..
సరిరారు ఏ దేశ అతివలూ
పట్టులెన్నో
చీరకట్టులెన్నో
నేత పడే పాట్లెన్నో
కరిగిన కష్టం
అరిగిన జీవితం
పట్టు మెరుపులో
అందాల చీర కట్టు దరింపులో...
కానరాక
కానరాని నేత జీవన గతులెన్నో
పుట్టింటి పట్టుచీరకు
ఆజన్మాంతం ప్రేమమయం...

పట్టు

పట్టుచీరెలో పడతి
మొగలిపొత్తులో సుదతి!
పట్టుచీర రెపరెపలో మిలమిలా
మెరిసే వధువు!
పెళ్ళి పేరంటం
గుడికి కావాలి పట్టుచీర!
అవ్వల ఏడు తొమ్మిది గజాలచీరెలు
మడిదడులకు!
గిల్టు నగలు ఫర్వాలేదు
పట్టుచీర కోసం పట్టుబట్టి
అమ్మ భర్తల మెడలు వంచి
కొనిపించి
ఆపై ప్యాంట్ మైజామాతో ఆధునిక యువతి!
కంచి బెనారస్
గద్వాల్ మైసూరు పట్టుచీరలకై
అమ్మవారికి సమర్పణకై
విమాన యానం!
ఇంద్రధనస్సు రంగుల హంగులు
వెండి బంగారు జరీఅంచులు
మిలమిలా తళతళా!
తోచకుంటే
దుకాణాల ముందు పచార్లు!
బొమ్మలకు కట్టిన చీరల సింగారాలు!
నుమాయిష్ లో చెదిరే కొమ్మల కళ్లు
అయ్యగారిజేబుకు చిల్లులు!.
పండగనాడు పాతచీరా?
ఆడపడుచు లాంఛనంలో
పట్టుచీర ఇచ్చితీరాలని ఉడుంపట్టు!
పొరుగామెకు పట్టుచీర అరువిచ్చి
పీటపుచ్చుకు తిరిగే
ఆండాళ్లమ్మ!
రాకెట్ వేగంతో దూసుకెళ్లే చీరె
నేతగాడి రెక్కల కష్టం!
దాని వెల విని కళ్లు బైర్లు కమ్ము.
బీర్వాలో వదిలేస్తే చిల్లులు!
ఎండాగాలి తగలాలి!
ఉప్పు కుంకుడు రసంతో ఉతకాలి!
అంత ఓపిక ఎక్కడ?
ఆశ్రయించు డ్రైక్లీనింగ్!
పతిదేవునికి పైసాతో పనిలేని షేవింగ్!
మరిపట్టుపట్టి పట్టుచీర కొనిపించి
కట్టేది ఎన్నిసార్లు!
అది దేవుని కే ఎరుక!
సెలబ్రిటీల చీరెల ఖర్చుతో
ఎన్నో కడుపులు నింపవచ్చు!

–ఎ.రాజ్యశ్రీ

పట్టు పట్టే..

పట్టు చీర లేని
శుభ కార్యం వుందా?
పెళ్లి అంటే పట్టు చీరల
రెపరెప లే..
పూల పరిమళాల
గుబాయింపులే..
పట్టు చీర
పట్టుకుంటే జారిపోవు
కట్టుకుంటే పెరిగేను
అందం, ఆనందం
మగువని మురిపించే పట్టు
మన్నికైన పట్టు
అందరికీ అందుబాటులో లేనిది
అందరినీ మురిపించి
మరిపించు కష్టం
నలుగురిలో హోదా
అందుకే ఎంతటి
వారయినా కొనాల్సిందే
అలిగి అయినా సాధించాల్సిందే
రంగు రంగుల పట్టు
జిగేలు మనే బోర్డర్లు
సింగల్ బోర్డర్, డబల్ బోర్డర్లు
ఖరీదు ఎక్కువైనా
మన్నిక ఎక్కువే
కట్టుకుంటే గౌరవం ఎక్కువే..

–మోటూరి శాంతకుమారి

చీర

ఆరు గజాల చీర
నిండుదనానికి చీర
కనులకింపుగ చీర
సౌందర్యానికి నెలవు చీర
అబ్బబ్బబ్బా..
అసలు విషయం ఒకటుందిగా
చీర–
అణకువకు
పొందికైన అమరికకు
ఒద్దికకు
పోటీలో గెలుపుకు
సాంప్రదాయ కట్టుకు.
ముగ్ధత్వానికి ముడి సరుకు చీర
చూపరులను మంత్ర ముగ్ధులను చేయు
చీర
అంతేనా...
స్వాభిమానానికాలవాలం చీర
సాత్వికతకు సాకారం చీర.

– ఉండవిల్లి సుజాతా మూర్తి

మంచి జీవితం

పెట్టుపోతలలో
పెళ్ళిళ్లూ పబ్బాలలో
అతి కీలక వస్త్రం
దర్పానికి చిహ్నం
కంచిపట్టు బనారస్ ధర్మవరం
పోచంపల్లి పట్టు చీరలు
బహుముఖంగా పేరు
పైనాపట్టులాంటి
విదేశి చీరలు సైతం రంగ ప్రవేశం
జరీని బట్టి ధరల పెరుగుదల
సామాన్యులకు సిల్క్
చిరలే మిగిలాయి
పట్టు పురుగుల పెంపకానికి
పట్టు తోటలు వెలిసాయి
ఎందరో రైతులకు
ఉపాధి చూపాయి
దేవతల కొలువులలో సైతం
పట్టు చీరలు కట్టిస్తారు
పెండ్లి కూతురు కోసం
రకరకాల పట్టు
చీరలు కొంటారు
దాబు ధర్నానికి చిహ్నం
గొప్పలు గొప్పలుగా చెప్పుకుంటారు
పెట్టుపోతలలోను
పట్టు చీరలే కీలకం
పేదోడికి మాత్రం
సర్దుకునుడుతోనే సరిపాయే
గొప్పలకు పోవద్దు
అప్పులపాలు కావోద్దు
పట్టు చీరని పట్టు పట్టవద్దు
చినిగిపోయే చీరకోసం
కోటి తిప్పలు పడోద్దు
ఉన్నంతలోనే మసలు కోవాలి
మంచి జీవితం గడపాలి.

–గుండం మోహన్ రెడ్డి

విలువగల విలువ

కట్టు బొట్టు జుట్టు
కోమలాంగులకు అందం
వాటితోనే ఇనుమడించు
వారి హుందాతనం
అందుకే మెచ్చును లోకం
మన సంప్రదాయం
పట్టుచీర– చీరలన్నింటిలోకి
బహు శ్రేష్ఠం
వెలలో సైతం
దానికి సాటిరాదు మరే వస్త్రం
అందుకే అతివలకు ప్రియ నేస్తం
పట్టుచీరలో మెరిసే పడతి సౌందర్యం
పట్టుచీరలో స్త్రీని చూస్తే పవిత్రభావం
పట్టుచీర లేనిదే జరగదు ఏ శుభకార్యం
పెళ్లిళ్లు, పూజలు అన్నింటా అది అవసరం
పట్టుచీరల పనితనానికి లేదు కొలమానం
లక్షలలో సైతం పలుకును దాని మూల్యం.
కొన్నది తప్ప తక్కినవి బాగున్నాయన్న భావం
ప్రతి పడతి జీవితంలో అనుభవమే ఇది సత్యం
పట్టు ఓణీలు కన్నె పడచులకు అందం
వెలసిన చీరలకు సైతం లభించు మూల్యం.
బంగారు వెండి పట్టుచీరలు విపణిలో లభ్యం
కోట్లలో జరుగుతున్న పట్టుచీరల వ్యాపారం
చూపుతున్నది వేల మందికి భుక్తి మార్గం
కంచి, ఆరణి, ధర్మవరం, పోచంపల్లి, ఉప్పాడలు
మగువల మనసును దోచే పట్టు రకాలు
ఏ పట్టుచీర కట్టినా అందంగ తోచేరు లలనలు
పడతికి పట్టుచీరలు పెట్టని అలంకారాలు.

–జె.వి.కుమార్ చేపూరి

పాల చెందం

పట్టు చీర అంటే
కంచికామాక్షి అమ్మవారి
ఊరు గుర్తుకొస్తుంది
వెంటనే ఇంట్లో
ఇల్లాలి కిచ్చిన మాట గుర్తు కొస్తుంది
ఎప్పుడో
పట్టు చీర ప్రామిస్ నిజమే
మదిలో కుమ్మరి పురుగై తొలుస్తునే ఉంది
నాకు ప్రమోషన్ రాదు
మా ఆవిడకి చేసిన ప్రామిస్ సఫలం కాదు
ఒక్కసారి వయస్సును వెనక్కి నెట్టితే
మదిలో తామర తంపర ఆలోచనలు
గుండె తెరిస్తే
గుర్తు రాని దేముంటుంది!
పాతపట్టు చీరలో
అందాలు మదిలోకి రాకుంటే ఒట్టు
చిలిపి మనసులో
చిలికిన చల్లని వెన్నెల రాత్రుల్లో
పట్టు చీరలో పరువాలు
ఎంత మరువాలన్నా మరిచి పోనివి
ఒట్టు తీసి గట్టున పెట్టు
పట్టు చీర మాత్రం మడిచి పక్కన పెట్టు
చీరను జాగ్రత్త చేయకుంటే
అంతే సంగతులు
ఒకప్పుడు పట్టు చీర
ధనవంతులకే పరిమితం
యిప్పుడు
పట్టు చీరలు లేని పెళ్లి
ఉప్పు లేని పప్పుకూడే
కూతురు కోడళ్ళకు
పట్టు చీర కొననిది పండుగే కాదు
ఆడ మగ కట్టేది పట్టు
పెళ్ళిళ్ళలో పేరంటాల్లోపట్టు
చీరరెపరెపలు చెప్పనలవికాదు
ఒకరి చీర మీద ఒకరు
కొరకొర చూపులు
అసూయ ద్వేషాలు
కామెంట్లు వింటేనే మోజు
పాపం !
దేవతలకు ఆడ మగ తేడా లేదు
అందరికీ పట్టు చీరలే కట్టిచ్చేది
ఏది ఏమైనా
పట్టు చీరలో అందం
పాయసంలో పాలు పోసి
జుర్రిన చెందం.

–కందుకూరి మనోహర్

ఏక్ ధీర

పడతులకే మురిపెంగా మనసైనది పట్టుచీర
ప్రతిభతోటి నేతన్నల కళయైనది పట్టుచీర.
ప్రకృతికాంత ప్రసాదమై చిరులార్చా వింతరూపు
తళుకులీను తడిదారం విలువైనది పట్టుచీర.
కంచిలోను కొలువైనది కామాక్షికి ప్రియమైనది
పెళ్లి బాజ మోగుచోట కుదురైనది పట్టుచీర.
చిలక నెమలి ఆడినవే చిన్నదాని కొంగుపైన
అలకదీర్చు పతిదేవుని ప్రియమైనది పట్టుచీర.
పసిడి వెండి జరీఅంచు ప్రపంచాన కీర్తి పంచు
ఉపాధిగా రైతన్నకు సులువైనది పట్టుచీర.
మామిడిపిందెల అంచుకు మహారాణి రాజసమే
కోరిన నవవధువు నవ్వు కొలువైనది పట్టుచీర.
లతలుసాగి హరిణి ఉమా గోపురాలు గోపికృష్ణ
భారతీయ సంస్కృతికి బలమైనది పట్టుచీర !!.

– ఎం .వి .ఉమాదేవి

అత్తింటి పట్టుచీరకు...
తరగని గౌరవం
పెళ్లికి పసిడి పట్టుచీర
మాంగళ్య సౌభాగ్యానికి
పవిత్ర వన్నెతెర.

–జె.నరసింహా రావు

సోమవారం హైదరాబాద్ అలకాపురి శంకరమఠంలో నేతి సిస్టర్స్ నిర్వహించిన సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి ఆరాధనోత్సవాలను ప్రారంభిస్తున్న సాహితీకిరణం సంపాదకులు పొత్తూరి సుబ్బారావు, స్థానిక కార్పోరేటర్ రాధాధీరజ్‌రెడ్డి.చిత్రంలో నేతి సంగీత, నగధరరావు, ముదిగొండ శంకరశర్మ, కపిలవాయి దిలీప్‌కుమార్(పూర్వ శాసనమండలి సభ్యులు), లక్ష్మీనారాయణ .

గాయనీ గాయకులను ప్రోత్సహించాలి

సభలో ప్రసంగిస్తున్న రాష్ట్ర బి.సికమీషన్ చైర్మన్ డా॥వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్.

గాయనీ గాయకులను ప్రోత్సహించాలని వంశీ సంస్థల అధినేత డా॥వంశీ రామరాజు అన్నారు. శ్రీ స్వరభారతి ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం శ్రీ త్యాగరాయ గానసభలో 'స్నేహబంధం ఎంత మధురం' భక్తి సిగీ సంగీత విభావరి జరిగింది. అమంత, సురేఖామూర్తి, విజయలక్ష్మి, పుల్లారావు, లక్ష్మీపద్మజ, నాగేశ్వరి, సంయుక్త శేఖర్, శేఖరుడు, శారద తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కంభంపాటి స్మారక పురస్కారాల ప్రదానం

ప్రముఖ వైద్యులు కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్ మెమోరియల్ ట్రస్ట్ నిర్వహణలో త్యాగరాయ గానసభ కళా సుబ్బారావు కళావేదికలో శనివారం రాత్రి కంభంపాటి 60వ జయంతిని పురస్కరించుకుని పురస్కారాల ప్రదానం జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న ప్రముఖ శిశు వైద్యులు డా॥పీఎస్ మూర్తి మాట్లాడుతూ స్వయంప్రకాశ్ లైంగిక సమస్యలపై అవగాహన సదస్సులు నిర్వహించారని, మానసిక సమస్యల పరిష్కారంతోనూ, మూఢ నమ్మకాలు నిర్వాహకురాలు ఇ. భవాని అధ్యక్షత వహించారు. ఈ సభలో దైవజ్ఞశర్మ, వంశీ రామరాజు, రామలక్ష్మి తదితరులు పాల్గొన్నారు. పురస్కార గ్రహితల్లో ఒకరైన పిన్న వయస్కురాలు కోట్ల తన్మయి అరుదుగా అభ్యసించే ఆయుర్వేదిక్ బీఏఎంఎస్ కోర్సు రసశాస్త్రంలో స్వర్ణ పతకం అందుకున్నారు. పురస్కార గ్రహీతల్లో పాలంకి సత్యదత్తాత్రేయ, రాకేష్‌యాదవ్, వెంకటేశ్వరశర్మ అవధాని, రాజకుమారి, దిలీప్‌శర్మ ఉన్నారు.

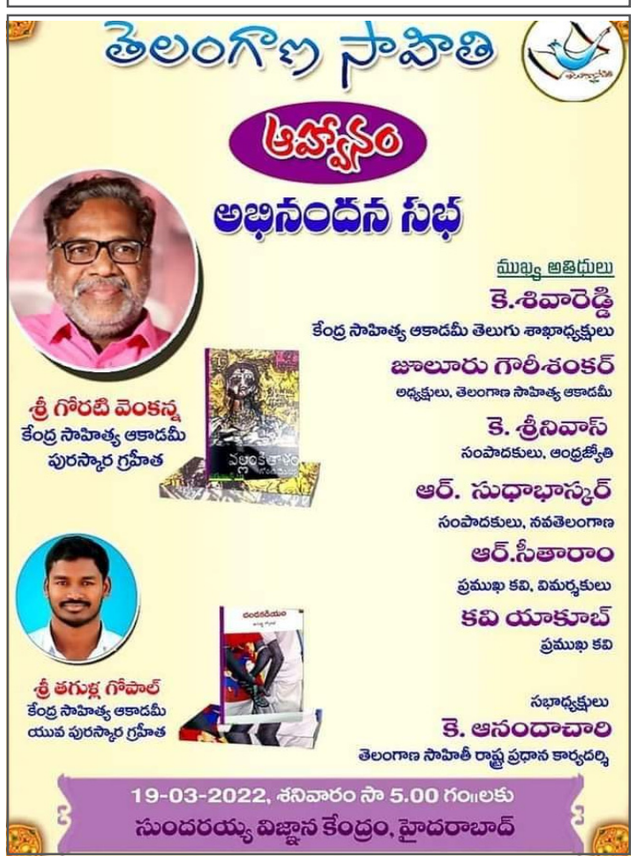

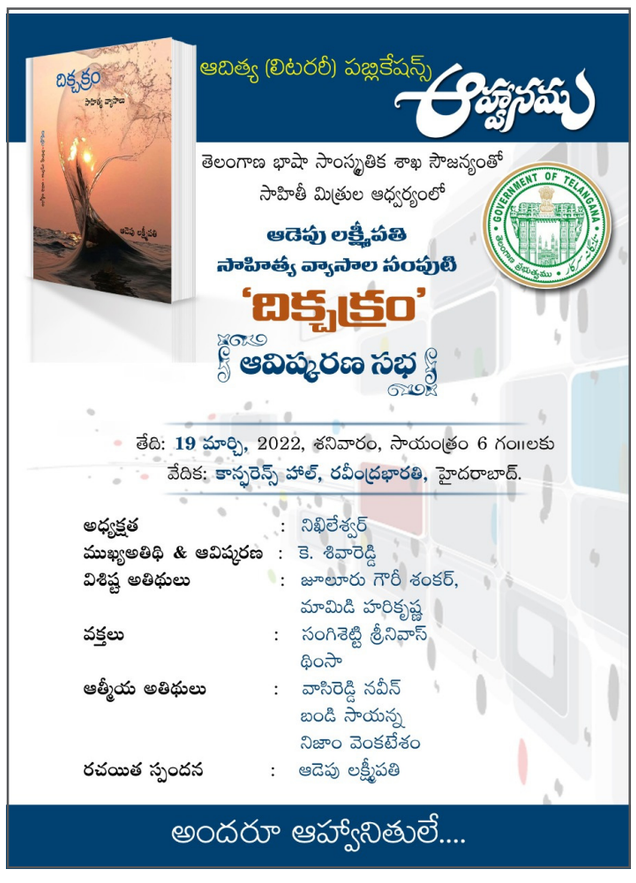

బాలల కథల సంపుటి "రామ సక్కని గాలిపటం" పుస్తకావిష్కరణ

విలువలు నేర్పేది పుస్తకం–రోజా రాధాకృష్ణ శర్మ

పుస్తక పఠనం మనిషి సంపూర్ణ వికాసానికి దోహదం చేస్తుందని,నైతిక విలువలు నేర్పేది పుస్తకమని, విద్యార్థులు ఎక్కువగా పుస్తకాలు చదవాలని జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షురాలు రోజా రాధాకృష్ణ శర్మ మార్చ్ 5వతేది శనివారం రోజు రాత్రి సిద్దిపేట ప్రెస్ క్లబ్ లో బైతి దుర్గయ్య గారు రచించిన రామసక్కని గాలిపటం బాలల కథలు పుస్తకావిష్కరణ కు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై మాట్లాడారు.

మేడ్చల్ జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ ,ప్రముఖ కవి డా.ఏనుగు నరసింహ రెడ్డి పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. "దుర్గయ్య రచన శైలి పిల్లల మనసులకు దగ్గరయ్యేట్టు ఉందన్నారు, పిల్లలు ఉన్నతులుగా ఎదగడానికి పుస్తకాలు, సాహిత్యం ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని అన్నారు.

ఇదే సందర్భంగా అక్షర సేద్యం ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో ప్రభుత్వ బడి పిల్లలకు సాహిత్య అభిరుచి పెరగడానికి కృషి చేస్తున్న పది మంది బాల సాహిత్య ప్రోత్సాహకులైన ఉపాధ్యాయులకు సన్మానం చేయడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో వందేమాతరం ఫౌండేషన్ కార్యదర్శి ఎడ్మ మాధవరెడ్డి, సిద్దిపేట మండల విద్యాధికారి సత్తు యాదవరెడ్డి,సుగుణ సాహితి సమితి అధ్యక్షులు మొసర్ల మాధవరెడ్డి, రాళ్లబండి పద్మయ్య,కథల తాతయ్య ఎన్నవెల్లి రాజమౌళి,కవి రచయిత కూకట్ల తిరుపతి, అక్షర సేద్యం ఫౌండేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి వేల్పుల రాజు, ప్రతినిధులు గుజ్జు అశోక్ కుమార్,లలిత ,అనిల్ కుమార్ లు పాల్గొన్నారు.

శివశక్తి విలాసం నృత్య రూపకం

సత్య కిన్నెర సంస్థ ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం 'శివ శక్తి విలాసం' నృత్యరూపకం శీర్షికన ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ప్రముఖ నాట్యగురువు డా॥మద్దాళి ఉషాగాయత్రి నేతృత్వంలో జరిగిన నాట్య ప్రదర్శనతో ఆమె శిష్యబృందం చక్కగా నర్తించారు. ప్రముఖ సాహితీవేత్త ఓలేటి పార్వతీశం, మద్దాళి రఘురాం, మద్దాళి ఉషాగాయత్రి కళాకారులను సత్కరించారు.

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి (ప్రథమ)
'బుధవారం బాద్షా'
పోటీ ఫలితాలు

"సమాంతర రేఖలు"

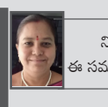

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

మన ఇద్దరి దారి ఒక్కటే
మన ఇద్దరి తీరూ ఒక్కటే
చేరుకోలేనంత దూరం కాదు
కానీ కలిసి వెళ్ళేంత దరీ లేదు ...
మన మనసులు ఒక్కటే
మన మార్గం కూడా ఒక్కటే
మన ఊహలు ఒక్కటే
మన ఊసులు కూడా ఒక్కటే ...
మన మనసులెపుడూ
మాట్లాడుతునే ఉంటాయ్
కానీ ?. మనుషులుగా
మనం మాత్రం మాట్లాడుకోలేం ...
కారణం
నువు అర్థం అయ్యేందుకు
నా ఈ జీవితం చాలదు
నన్ను అర్థం చేసుకుందుకు
నీ ఆ గుండె లోతు చాలదు ...
నీ అబద్ధాలు నీ నిజాలు
నీ జీవితం అది
నీ ప్రశ్నలు నీ జవాబులు
నీ విలాసం అది ...
నీ ఆటలు సూటి మాటలు
నీ ఉల్లాసం అది
నీ చేతలూ చేసే బాసలు
నీ మానసం అది ...
అందుకే పక్క పక్కనే ఉన్నా
ఇద్దరం రెండు రైలు పట్టాలం
ఎంత దూరం చేరినా
కలుసుకోలేని
సమాంతర రేఖలం ...

–వేంకట కృష్ణ ప్రగడ
98851 60029

(ద్వితీయ)

దేవుని వరాలు

సకల చరాచర సృష్టి అంతా ఇరుతీరాలు
కలసి మెలసి సాగే సమాంతర రేఖలు
సాగిస్తున్నా ప్రయాణం కలసి ఇరువురు
కలవవు అవి ఎన్నడూ ఒకరిని ఒకరు.
తటికి, ఏటికి, సెలయేటికి రెండు తీరాలు
నాణానికి ఉంటాయి ఇరు పార్శ్వాలు
నింగి నేల ఇరుతీరాలు
జలము జ్వాల ఇరుతీరాలు
ప్రేమ ద్వేషం ఇరు పార్శ్వాలు
కలిమి లేములు ఇరుతీరాలు
కష్ట సుఖాలు ఇరు తీరాలు
చీకటి వెలుగులు ఇరుతీరాలు
మంచి చెడులు ఇరు పార్శ్వాలు.
ఇరు తీరాలు నిత్యావసరాలు
జీవన గమనాన్ని నడిపే సమతుల్యాలు
తీరాలను కలిపే వారధి జలం
తీరం యేటి ఉధృతి నిరోధకం
ఇరు తీరాల సంగమం
భార్యాభర్తల అనురాగ బంధం
వారి అన్యోన్యతకు వారధి కళ్యాణం
దైవ సృష్టి మానవ కళ్యాణానికి చిహ్నం
ఇరుతీరాలు జీవన యానానికి దోహదం
సృష్టికనుగుణంగా పయనిస్తే ప్రణయం
ప్రకృతికి ఎదురీదితే సంభవం ప్రళయం

–జె వి కుమార్ చేపూరి
9640712062

కథల పోటీ

వాసా ప్రభావతి స్మారక కథల పోటీకి ప్రస్తుత సమాజ స్థితిని ప్రతిబింబిచే కథలను పంపాలి. మొదటి, రెండ బహుమతులు వరుసగా రూ.5/- వేలు, రూ. 2500/- ప్రత్యేక బహుమతి ఐదు కథలకు రూ.1000/- కథలను ఏప్రిల్ 30లోగా చిరునామాఫ సాహితీ కిరణం, ఇ.నెం.11-13-154, అలకాపురి, రోడ్ నెం.3, హైదరాబాద్-500 102. సెల్: 9490751881కు పంపాలి.

– పొత్తూరి సుబ్బారావు.

రంగినేని ఎల్లమ్మ స్మారక పురస్కారం

2021 సంవత్సరానికి 'రంగినేని ఎల్లమ్మ సాహిత్య పురస్కారాన్ని 'దండకడియం' కవితా సంపుటికిగాను తగుళ్ళ గోపాల్ స్వీకరిస్తారు. పురస్కార ప్రదాన సభ మార్చి 20 ఉ॥ 10.30గంలకు రంగినేని చారిటబుల్ ట్రస్ట్, కరీంనగర్ రోడ్, సిరిసిల్లలో జరుగుతుంది. సభలో తంగెడ కిషన్‌రావు, జూకంటి జగన్నాథం, జిందం కళాచక్రపాణి, జెల్ది యాదయ్య, రంగినేని మోహన్‌రావు పాల్గొంటారు.

– తెలంగాణ సమితి

సాహిత్య సమాలోచన సదస్సు

జూనుడి-సెంటర్ ఫర్ లిటరేచర్ అండ్ ఆర్ట్స్ ఆధ్వర్యంలో సాగర్ శ్రీరామ కవచం సాహిత్య సమాలోచన సదస్సు మార్చి 20 ఉ॥ 9 గం॥ల నుంచి మల్లవరపు రాజేశ్వరరావు భవన్, ఒంగోలులో జరుగుతుంది. సభలో చిన్ని నారాయణరావు, సయ్యద్ సలీం, వెన్నెలకంటి రామారావు, బొల్లోజు బాబా, బా రహం తుల్లా, దగ్గుమాటి పద్మాకర్ తదితరులు పాల్గొంటారు.

–నూకతోటి రవికుమార్

జగన్నాథ శర్మకు "మునిపల్లె రాజు సాహిత్య పురస్కారం' ప్రదానం

సీనియర్ కథా రచయిత, జర్నలిస్టు అయల సోమయాజుల జగన్నాథ వర్మకు ప్రఖ్యాత కథారచయిత మునిపల్లెరాజు సాహిత్య పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేశారు. శతాధిక కథలు రాసి, తెలుగు సాహితీ రంగంలో తనదైన ముద్రతో రాణిస్తున్న జగన్నాథశర్మ సాహిత్య కృషికిగాను ఈ పురస్కారాన్ని అందిస్తున్నట్లు మునిపల్లె రాజు కుటుంబ సభ్యులు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా జ్ఞాపిక, సన్మానపత్రం, రూ.పదివేల నగదు పురస్కారంతో పాటు శాలువతో అవార్డు గ్రహితను నిర్వాహకులు సత్కరించారు. తెలుగులో తొలిసారిగా మ్యాజికల్ రియలిజమ్ శైలిలో కథా రచన సాగించిన మునిపల్లె ర